

Déliab

50. SZÁM

14
FILLÉR

Magy. kir. Operaházi
**GERE LOLA &
OSVÁTH JULIA**
a „Pázmán lovag“ c.
operában
(Vajda M. Pál felvétele)

RÁDIOMŰSOR
DECEMBER 17

Vajda M. Pál

at, bakelit
osztunk ki.
megfejtés.

13									

Tűvészet
gymásra
árkirály.
idegen
semondó
nagyobb
yes név
fordított

Payper

ora

ek teljes
özöljük.
megfejtői
or, Sz.,
tyásné,
alán, E.
rus Má-
József,
Ciffra
at nyer-

A MŰTEREM KIÁLLÍTÁSÁBÓL

Gróf Teleki Ralph
festő : Runkl szo-
ros és a két arató.
G. Fekete Géza
szobral

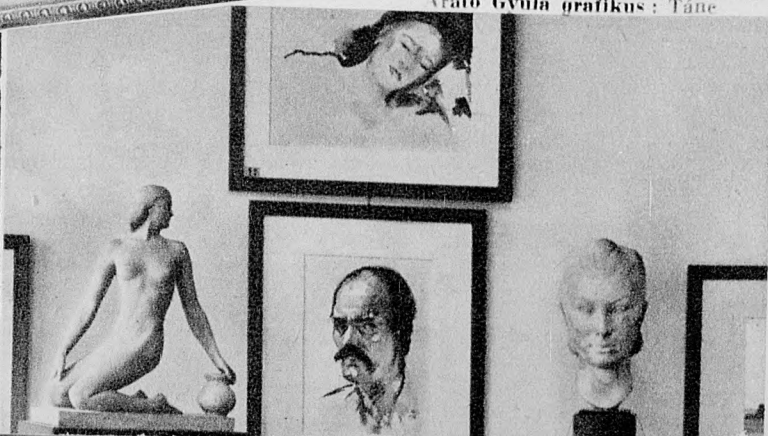
Jánosal Lajos : Joli

Varga Nándor festő : Ön-
arekép és Fekvő lány.
G. Fekete Géza szob-
rász : Nő korsóval és
Női arcmas

Acató Gyula grafikus : Táne

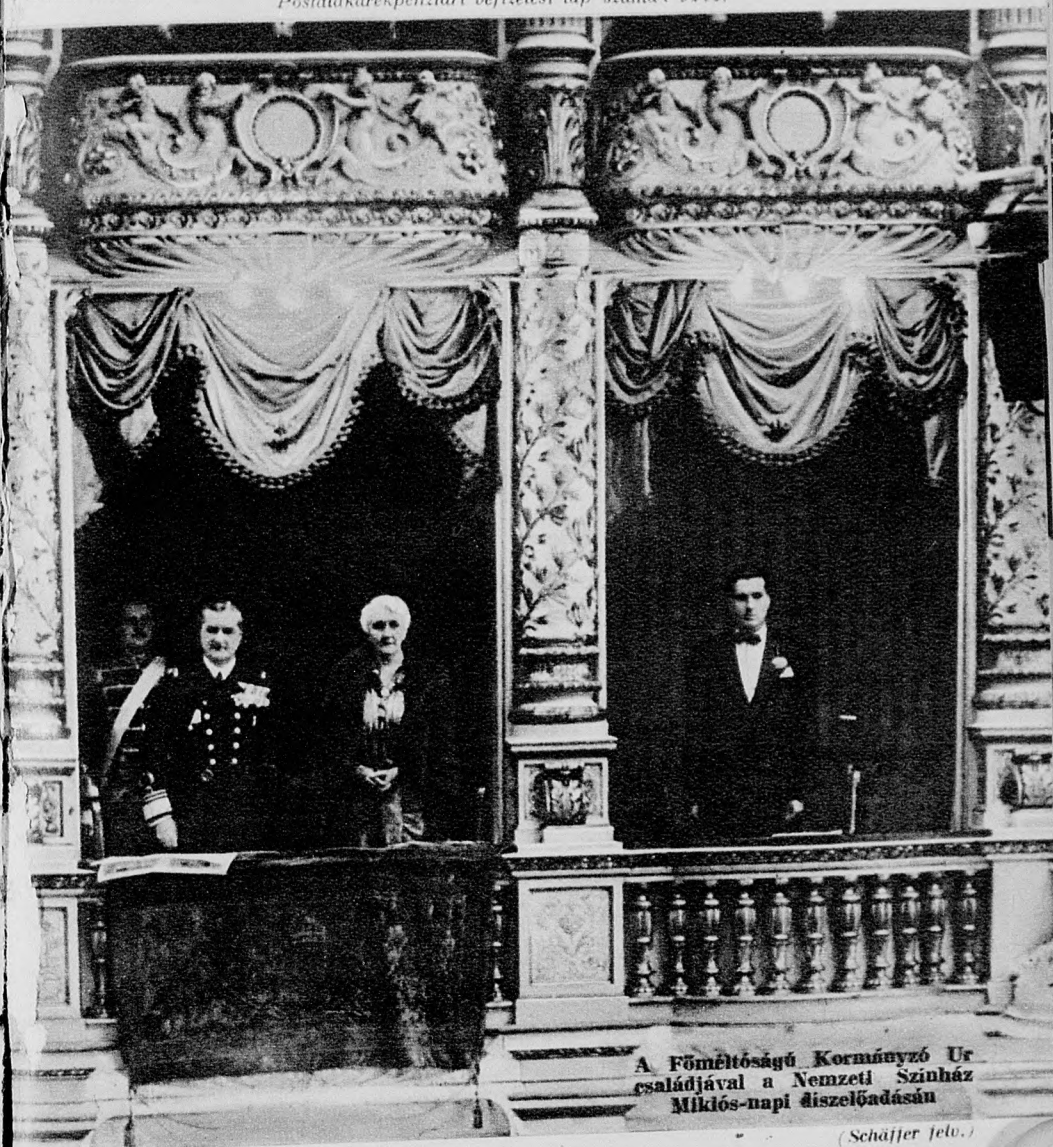

14 Déliab

Színházi hetilap
 Felelős szerkesztő:
 BIBÓ LAJOS

Megjelenik minden szombaton

Előfizetési ár: negyedévre 1 pengő 80 fillér, félévre 3 pengő 60 fillér. Biztosítással kombinálva negyedévre 2 pengő 60 fillér, félévre 5 pengő 20 fillér, egy hónapra 90 fillér. Egyes szám ára — pályaudvarokon is — 14 fillér. Franciaországban Frs. 1,50, Jugoszláviában 2 dinár, Romániában 7 lei.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII. Dohány uca 12. Telefon: 14-23-39, 14-23-50.
 Postafiókárékpénztári befizetési lap száma: 9244.

A Főméltóságú Kormányzó Ur
 családjával a Nemzeti Színház
 Miklós-napi áizselőadásán

(Schäffer foto.)

STRAUSS-BEMUTATÓ AZ OPERÁBAN

A M. kir. Operaház december 6-án, a Fő-méltóságú Kormányzó Ur nevenapján, dísz-előadás keretében mutatta be Strauss János vígoperáját, a Pázmán lovagot.

Kis híján félszázada, hogy a bécsi udvari opera, a Hofoper, a világ egyik legelső műintézete, 1892 újév napján először játszotta a keringőkirálynak ezt a művét, amely azóta emlékezetes sikerrel került előadásra úgyszólván az egész német nyelvterületen. Csak hozzánk nem jutott el mindezideig, ami éppen a darab magyar vonatkozásaira való tekintettel egyenesen érthetetlen. Strauss diadalai tetőpontján volt, mikor e művet írta. A Strauss-keringők és operettek bejárták és meghódították a világot. A magyar környezetben játszó Cigánybáró példátlan sikert aratott. Talán ez is hozzájárult ahhoz, hogy a mester, megúnván az operett-sikereket, első vígoperája tárgyát Arany János Pázmán lovag című költeményéből merítette. Az első két felvonás Pázmán lovag ősi kastélyában játszódik, a Dunántúlon, ahová véletlenül vetődik a király és vadásztársasága, s ahol a fiatal uralkodó beleszeret a marcona Pázmán gyönyörű feleségébe. A harmadik felvonás színhelye Mátyás budai palotája, ahol a király éppen menyegzői ünnepségét tartja ifjú hitvesével. Strauss

Gere Lola és Sárdy János

Délitáb

elejétől végig polifon zenei strukturával festi alá az eseményeket, melyeket, ellentétben operettjeivel, sehol sem szakít félbe zárt számokkal. Nincsenek darabjában „sláger”-ek, műve zenei felépítésében wagneri mintára dolgozott. Természetes, hogy a keringő nagymestere nem tagadhatta meg önmagát.

Komáromy Pál, Rösler Endre

A bécsi valcer motívumai kiesendülnek Pázmán lovag feleségének nagyárijából is, a második felvonásban, ami egyébként a darab legszebb és zeneileg legkimagaslóbb része. Ki kell emelni a harmadik felvonásbeli balett gyönyörű muzsikáját s a bortalokat (I. felvonás), melyekkel a különböző nemzetek italát, az olasz, francia, német s a magyar föld borait magasztalják, az egyes országok népi zenéjének stílusában. Pázmán bortalába, mellyel a tokaji bort dicsőíti, beleszötte Strauss a Rákóczi-induló néhány ütemét is.

Az Operaház nagyon gondos előadása minden elismerést megérdemel. Osváth Júlia gyönyörű hangját és játékát illeti elsősorban dicséret. Méltó partnere a émszerepet éneklő Komá-

Osváth Julla, Rösler Endre

Délibáb

romy Pál. Rajtuk kívül ki kell emelni Rösler Endre Mátyás királyát, Gere Lola, Varga Lívia, Hámory Imre, Laurisn Lajos és Sárdy János alakítását. Külön dicséret jár a balett minden egyes szereplőjének, elsősorban Bordy Bella, Bartos Irén, Csányi László és Zsedényi Károlynak valóban művészi teljesítményükért. Az előadást Rubányi Vilmos vezényelte kifogástalan lendülettel.

Külön kell megemlékezni a szép kiállításról. A díszletek rendkívül izléesek s a harmadik felvonásban szemképrázatos pompával tükrözik a nagy király udvarának legendás fényét és ragyogását. Kitűnő gondolat volt az a színpadtechnikai trükk, mellyel a szereplők a krónikák lapjairól elevenednek élővé, s a szó legszorosabb értelmében kilépnek a foliánsokból. Minden dicséret a rendezőnek.

Hisszük, Operaházunk repertoárja értékes új darabdal gazdagodott s a finom, szellemes Strauss-muzsika meg fogja találni az utat a mi közönségünk szívéhez is. p. t.

Az utolsó pillanat

3

A Pesti Színház sikerrel mutatta be Heltai Jenő négy egyfelvonásosát „Az utolsó pillanat” címmel. Képeink a darabból. 1. A fekete golyó: Bihary, Gombaszögl, Ella, Tompa. 2. A fehér-rózsás úr: Somlay, Dán, Etelka. 3. Az orvos és a halál: Somlay, Kőmives, Somló. 4. Intervju: Honthy Hanna, Perényi

A l...
jel az...
jérji...
seregb...
Zoltán...
színen...
történ...
Gregu...
Lukác...
derült...
Gregu...
jelené...
a me...
Moná...
egyált...
leutár...
álltár...
jentes...
ben.

Egys...
szárt...
Zoltá...

Vá...
Tatja...
Korn...
Dél...

(First National foto)

A legutóbbi főpróbán érdekes dolgot fedeztek fel az emberek. A „Születésnap ajándék” férj szerepét, egy indokinai gyarmati hadseregben szolgálatot teljesítő ezredest Greguss Zoltán alakít. Amikor először megjelent a színen, az emberek összenéztek. Mi az, mi történik? Lehetséges ez? A szerepet nem Greguss, hanem az Amerikába vándorolt Lukács Pál játssza. Persze, hamarosan kiderült, hogy a színlap nem tévedett. Valóban Greguss Zoltán játssza az ezredest, de megjelenésében, hanghordozásában, gesztusaiban a meglévesztésig Lukács Pálhoz hasonlított. Mondanunk sem kell, hogy a kitűnő Greguss egyáltalán nem szándékozta Lukács Pált leutánozni, de önkéntelenül sikerült elének állítani az — alteregőjét. Egy színházi benyomást meg is jegyezte az első felvonás szünetében.

— A Vígyszínház most igazán jól kifogta. Egyszerre prezentálta a közönségnek a régi sztárt, Lukács Pált és az utódát, Greguss Zoltánt egy személyben.

*
Városisínházbeli nagysikerű szereplése után Tatjana Menolli társaságával a dunaparti

Bajor Gizli felkösztönte a Főméltóságú Kormányzó Urat a Nemzeti Színház Miklós-napi díszelőadásán (Schäffer felv.)

Délibáb

bárba ment. Alig foglalta el a helyét a külföldi énekesztár, megjelent a bárban ugyancsak társaságával Muráti Lili, a mi pesti sztárunk. Tatjana Menolli már a múltkori vendégszereplése alkalmából Pesten egy nappal meghosszabbította ittartózkodását csak azért, hogy színházba menjen. Történetesen éppen olyan darabot nézett meg, amelynek Muráti Lili volt a főszereplője. Az olasz operaénekesnő elragadtatással nyilatkozott Muráti Lili játékaról s már akkor hangoztatta, hogy szeretne megismerkedni a pesti színésznővel. Most aztán valóban itt volt az alkalom a megismerkedésre. Tatjana Menolli nem is habozott, hanem felkérte a társaságában levő hangversenyrendezőt, aki persze Muráti is jól ismerte, hogy mutassa be neki. A bemutatkozásnak az lett a következménye,

A Színészegyesület nyugdíjintézetének palotája (Schäffer felv.)

egyfelvonásos főszerepét — Honthy Hanna játssza. Honthynak, az operettprimadonának ez nem az első fellépése prózai darabban. Igen nagy sikerekre lekinthet itt is vissza. Évekkel ezelőtt a Belvárosi Színház egy francia vígjátékujdonságra készült. A fő női szerepre sehogysem találtak alkalmas szereplőt. A színház akkori titkárának az az ötlete támadt, hogy föl kellene kérni Honthy Hannát a prózai szerep eljátszására. A színház igazgatója különösnek találta az ötletet, de mégis elhatározta, hogy megpróbálja. Kiderült, hogy Honthy Hanna prózai színésznőnek is kiváló, bírási sikerrel lépett fel az „Ügyvéd és felesége” című darabban. Honthynak is annyira megtetszett ez a szerepkör, hogy később alig lehetett rábírní arra, hogy ismét vállaljon operett-szerepet. Tekintve, hogy viszont most már évek óta csak operettszerepeket vállal, a Pesti Színház igazgatóságának sikerült nehezen át rábeszélni arra, hogy prózai szerepben lépjen fel újra.

Mezey Mária elragadtatással nyilatkozott a Vígszínház társalgójában Csathó Kálmán legújabb könyvéről, amelynek címe: Szita ucca 5.

A művészek klubjában a napokban arról vitáztak, hogy kinek szerencsésebb a helyzete, a színpadi trónok vagy a színdarabfordítónak. Egy színdarabíró így világította meg a helyzetet:

Honthy Hanna

hogyan a két művésznő együtt maradt egész este. Kitűnően érezték magukat egymás társaságában. Búcsúzóskor pedig elhatározták, hogy sűrűn fognak levelezni egymással.

A Pesti Színház soronkövetkező ujdonságának egyik meglepetése, hogy az egyik kis prózai

Muráti Lili

A Szent Imre tea-délutánról (Jakab felvétele)

Déliháb

3

A Gyógy-szerésztőtről

Elektromos teadélatán (Jakab felv.)

Olyan rossz a darab, hogy — mondjuk — még a zseniális fordítás sem menthette meg a helyzetet. Ilyen „jó dolga” van egy fordítónak.

— Csak színpadi fordítónak jó a helyzete. Az írókat szapulják a kritikusok, a színészek, a közönség, szóval, mindenki. Ha siker van, mindenki részvesz belőle, ha bukás van, persze onnan van az egész, mert rossz volt a darab. A fordító! Az tejbepajban jár. A fordító mindig jó kritikát kap. Ha, mondjuk, párizsi író jó darabot írt, akkor a pesti fordítója vág zsebre minden dícsérelést. Neki gratulálnak, ő a kedvence. Azt mondják, persze, ez az egész a kitűnő fordító érdeme, aki olyan szerencsésen és kellenesen ültette át a darabot magyar nyelvre, aki új jeleneteket tett bele stb. stb.

Ha megbukik a párizsi darab, akkor persze az író a hibás.

Barna Ancl, Szücs László és Ditrői Lea egy színdarabban

A Komédia új, sikeres műsorából: a Sisters L. táncospár

Déliabáb

nek
 y Honna
 adonának
 darabban,
 is vissza,
 egy francia
 ő szerepre
 5t. A szín-
 te támadt,
 át a prózai
 igazgatója
 is elhatá-
 egy Honthy
 áó, bírási
 felcsége”
 gyára meg-
 gyalig lehetett
 n operett-
 t már évek
 Pesti Szín-
 zen t rá-
 lépjen fel
 nyilatkozott
 Kálmán
 ne: Szita
 kban arról
 bb a hely-
 ai trónak
 rebfordító-
 ravíró így
 a helyze-
 u
 Muráti Lili
 tea-
 e)
 Délibáb

Képek a Dunaparti Színpad kitérő elő-
műsorából. Dán Hédy, Szemere Sán-
dor, Peti Sándor, Szombathelyi Blanka,
Berky József, Baló Elemér

*Dunaparti
színpad*

Zordon Kálmán,
Szombathelyi Blanka
és Dán Hédy a
„Nőablók“ című
darabban

Pálóczy László, Mindszenty
Magda, Köpeczy-Boócz „Az
én ágyam“ című darabban

A
A

A
szob
csep
mint
Eg
csön
Élete
béli
mozg
sen p
néhá
azon
ható
nyét
nél t

H
a Z

bor
vesz
szem
nyen
című
ket.
kat,
végn
ges
E
ról
A

Egy művészasszony

A FALUSI GYERMEKEKÉRT

A várbeli otthonban a boltozatos sarokszoba minden bútordarabja, minden apró-cseprő dísztárgya nyugalmas derűt áraszt, mintha életet lehelne magából.

Egy kiváló művészasszony dolgozgat itt csöndesen a fehér falak között: Feszty Masa. Élete a művészeté... És újabban igazi szívbeli lelkesedéssel kapcsolódott bele egy olyan mozgalomba, amelynek célkitűzései könnyesen példaadók. Feszty Masa a festőművész, néhány kiváló asszonytársával egyetemben azon fáradozik, hogy a Zöldkereszt meghatóan szép és nemes faluvelvelő intézményét minél szélesebb alapokra fektetve, minél több faluban meghonosíthassák.

Hogyan került kapcsolatba Feszty Masa a Zöldkereszttel?

— Hónapokkal ezelőtt, mint valami kóbor garabonciás diák jártam a falvakat — veszi fel a szót a művész rendkívül rokonszenves modorában. Lehalkítottan, szerényen mondja: — „Puszták Nagyasszonya” című képemhez kerestem megfelelő modelleket. Hosszú heteken át róttam az országutakat, bebarangoltam pusztát, tanyát, míg végre felvázolhattam a festményhez szükséges arcokat.

Ezen az úton ismerkedtem meg közelebb-ről a Zöldkereszt áldásdús intézményével. A Zöldkereszt, illetve kiküldötte: A Zöld-

Feszty Masa
(Csepply felv.)

kereszt védőnő a falu jószelleme. A mindig türelmes, jószágos, mosolygó fehérbőbitás nővér, mondhatnánk, ápoló, orvos, ügyvéd, tanító stb. egyszemélyben.

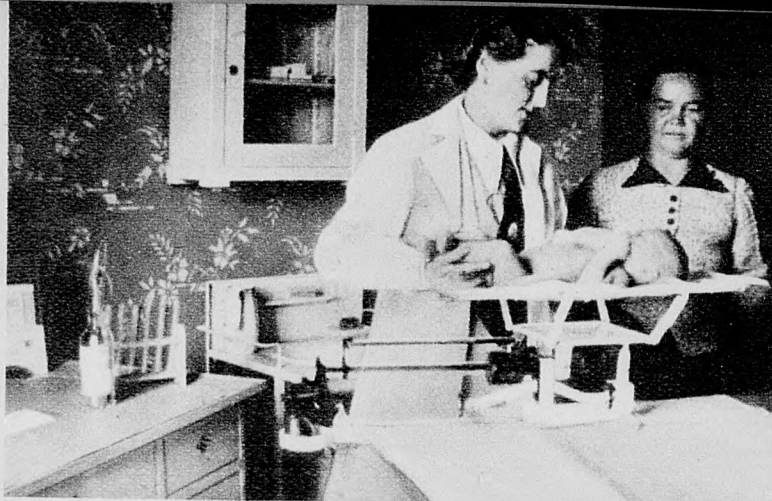
— A Zöldkereszt nővér — magyarázza a festőnő — többek között megtanítja a falusi-tanyai asszonyokat a változatos főzésre; aztán kézimunkákra, illetve olyasmire, amit háziiparszerűen üzhetnek. Meg beteg-ápolásra, azaz a helyes csecsemőgondozásra... Nos igen... tulajdonképpen ennél kellett volna kezdeni. A Zöldkereszt legfőbb feladatává tette: testileg-szellemileg segíteni a falusi gyermekén...

A Zöldkereszt többek között megszervezte a falusi gyermekek ebédeltetését.

— Igen — veszi fel újra a szót Feszty Masa, — ez volna az a pont, ahol remélem, hogy néhány asszonytársammal együtt, talán használni tudunk a nagyszerű ügynek...

A kis páciensek várnak a Zöldkereszt nővérré
(Feszty Kató felv.)

A Zöldkeresztes nővér a baba testsúlyát ellenőrzi

— Elmentem dr. Johann Béla államtitkár úrhoz és megkérdeztem: Ha sikerülne egy olyan akció, amely lehetővé tenné a falusi csöppségek étkeztetésének a kibővítését, a technikai lebonyolítást vállalná-e a Zöldkereszt?

Igenlő választ kaptam.

Vitéz Rátz Jenőné, Arató Amália, Domokos Lászlóné, dr. Spur Endréné, Zsindelyné Tüdős Klára és természetesen Feszty Masa fáradoznak azon, hogy minél több falusi tanyai leányka és fiúcska részesüljön a Zöldkereszt áldásos pártfogásába.

Azt mondja Feszty Masa:

— A Zöldkeresztes nővér a falu jövevénye. Persze, csak az léphet erre a pályára, akinek tudása, jóakarata, nemeslelkűsége, melegen érző szívével párosul...

Elgondolkozva mondja:

— Valami nagy-nagy megnyugvást ér-

zek, hogy a Zöldkereszttel kapcsolatosan valamit, ami erőmből telik, tehetek a falusi csöppségekért. S ezzel az érzéssel a szívemben, újult erővel fogok az én munkámhoz is.

Kérésünkre megjegyzi:

— Műtermem szép, új feladatokat tartogat számomra. A máriaremetei kiskápolna részére egy „Magyar Madonnát”

A Zöldkeresztes nővér kerékpáron járja a falvakat

festek. S még egy tervvel foglalkozom: a Csodaszarvas regéjének a megfestésével...

MILYEN AZ ÖN FÉRJE?

Drága asszonyom, aki e sorokat olvassa és akinek ismeretlenül a fönti bizalmas kérdést felvetem, ne nehezteljen rám, amiért olyan toladó vagyok és családi életének legföltétebb titkához nyúlok. Megnyugtatom, nem várok feleletet öntől, csak egyszerűen tessék kiválasztani az alábbi csoportosításból azt a típust, amely hön szeretett kedves élete párjára ráillik és ezzel aztán a dolog be is van tejezve.

Brutális, vagy gyöngéd?

A brutális férj elveri a feleségét. Ezzel szemben a gyöngéd férj csak a felesége hozományát veri el.

Szolid, vagy goromba?

A szolid férj, ha odahaza ünja magát, elmegy a feleségével a kabaréba. A goromba férj maga rendezi otthon a kabarét.

Figyelmes, vagy hanyag?

A figyelmes férj befűt odahaza a felesége

helyett. A hanyag férjnek ellenben a felesége fűt be.

Hűséges, vagy csapodár?

A hűséges férj úgy táncol, ahogyan a felesége fűt. A csapodár férjet a felesége táncoltatja meg.

Jó, vagy rossz?

A jó férj, ha drámafró, ír egy darabot a feleségének. A rossz férj nem megy el odáig. Ő csak jeleneteket csinál.

Okos, vagy ostoba?

Az okos férj nem vitatkozik a feleségével, mert mindent helyben hagy. Az ostoba férjet ellenben a felesége hagyja helyben.

Végezetül:

A jó férj, ha humorista, gondoskodik a jó csattanóról, mert azt jól megfizetik. A rossz férjnek, ha humorista, sokkal könnyebb a dolga. A csattanót megkaphatja gondolkodás nélkül a feleségétől is.

DYMI

Az a
oros.
előnyei
fekete
szóke
Mikor
ahova
látam
nő köz
léptek.
és este
Olga a
és Perz
évig f
schetb
kivül
várja.
állt és
hagytá
akül é
nyelve
emlege

— Y
szene-
németi
Ha
lángot
mindig

— C
boldog
Nag
kendőt

— Z
fog ör
Mig
dájába
minth
mos s
személ
szik, v
feketé

—
várok
ennyit
csokol
volna.
mikor

— esodál
Éve
Minde

Délibáb

Olga Hanum

Írta: KERESCSÉNYI ANTAL

Az anyja perzsa asszony volt, az apja meg orosz. Hanum ügyesen örökölte mindkét faj előnyeit. Az ügyességet, élelmességet, ragyogó fekete szeméit az anyjától, patyolatbőrét, szőke haját, lágyágát meg az apjától kapta. Mikor mellém könyökölt az iskolapadban, ahova sok ezer kilométert utazott, csak azt láttam, hogy szép, a legszebb valamennyi nő között, akik kurta életembe eddig beléptek. Az első óra után megbarátkoztunk és este már tudtam, hogy Krukov Ivanovna Olga a neve, hét testvér közül a legidősebb és Perzsiából jött az egyetemre, ahol három évig fog tanulni. Azután visszamegy Meschetbe, ahol a népes Krukov-család tagjain kívül Ilics Alexandrovics Pjotr, a vőlegénye várja. Pjotr tehát már az első nap közénk állt és három esztendeig egy percre sem hagyta el őrhelyét. Krukov Ivanovna Olga, akét én Hanumnak neveztem el, ami perzsa nyelven kisasszonyt jelent, állandóan Pjotrrel emlegette.

— Mit szólna ehhez Pjotr? Vajon tesszene-e ez Pjotrnak? Pjotr is nehezen tanult németül. Pjotr is szereti a mézeskalácsot.

Ha esténként a hatalmas szamovár alatt lángot gyújtott s édességeket majszolt, mindig felsóhajtott:

— Csak Pjotr hiányzik közülünk. Milyen boldog lenne velünk hármasban.

Nagy ünnepre, születésnapomra nyakkendőt kaptam tőle. Mindig kettőt vett.

— Az egyiket Pjotrnak viszem. Mennyire fog örülni neki ő is.

Míg a nyakkendők gyűltek a Hanum ládájában, úgy megismertem én is a Pjotr, mintha a testvérem lett volna. Magas, hullámos szőkehajú fiú, két nagy csodálkozó kék szeméből árad a jóság. Mégis, ha megharagszik, vörösre pirul és a szeme elsötétül. Egész feketére sötétül.

— Isten veled, Ivanovna Olga. Boldogan várok reád, mert nagyon szeretlek. — Csak ennyit mondott és mosolygott hozzá. Nem csókolta meg Hanumot. A világért sem merte volna. Majd ha hazamegy, a templomban, mikor a kórus a Goszpodü Pomilujü énekl.

— Pjotr éneklé ezt gyönyörűen, Pjotr csodálatosan tud Firduzzi-verseket recitálni.

Évek során Pjotr nekem is barátom lett. Minden levelében megemlékezett rólam.

Köszönte, hogy szabadidőmet Hanummal töltöm. Szeretettel küldött azért a szeretetért, amit Hanumnak adok. Kért, hogy pótoljam őt, meg a szülőket, a hét testvért is Hanumnál. Ivanovna Olgát már ő is Hanumnak szólította és írta, hogy rám való emlékezésül mindig ezen a néven fogja szólítani. A második év végén különösen szép levelet írt Hanumnak, amelyben igen kért engem, ne hagyjam a nyári hónapokra Hanumot egyedül. Ha lehet, tegyem meg azt az alázatos kívánságát, hogy a szünidőmet töltssem a menyasszonyával.

Hanum irulva-pirulva közölte velem a levélnek ezt a részét. Bocsnatot kért, hogy nem hallgatja el Pjotrnak ezt a szerénytelen kívánságát, de nem tud hazudni s Pjotr feleletet vár, mit szoltam én a kérésre.

Persze, nem mentem haza szünidőre. Reggeltől jástig Hanummal jártuk a környéket és minden este a szamovár mellett a legnagyobb kánikulai hőségben is ittuk a teát, majszoltuk az édes süteményeket és beszélgettünk Pjotrrol.

Egyik este mégis kicsuklott belőlem az indulat:

— Hagyj békét már a Pjotroddal. A vőlegényed hülye, te meg kegyetlen vagy. Pjotr azt hiszi, hogy én vénasszony vagyok, vagy valami perzsa isten, akire rá lehet bízni a menyasszonyát, a legszebb, a legbájosabb leányt a földkereken. Te meg szívtelen vagy, mert évek óta látod, mennyire szerettek és hagysz kinlódni, szenvedni.

— Igazságtalan vagy — sirt Hanum — mind a kettőnk iránt. Én nem viszonzom a szerelmedet? Nem látod-e, nem érzed-e, mennyire szeretlek. A napom vagy, aki nélkül megfagynék. A csillagos egem vagy, aki nélkül itt sötét éjszaka borulna rám, a levegőm vagy, aki nélkül itt megfulladnék. Tőled forró a vérem, érted dobog a szívem

Hölgyeim! Le a kötőtűvel!

Itt a XX. század szennzáclója a szab. „RAPID“ kezikötő készülék.

Munkája kézimunka. Minden kötési minta köthető. Néhány óra alatt köthet magának pullover, blúz vagy ruhát. Kezelése egyszerű. Ára 35 P. Kérje a 18. ismertetőt. Aruforgalmi Kft., Budapest, IV, Sütő-ucca 2. télem. 3. T.: 188-365.

Délibáb

és miattad vannak álmatlan, vágyas lázas éjszakáim. Én is szeretlek és szeretni foglak, amíg élek.

Átkarolta a nyakamat s forrón, vadul megcsókolta a számat. De abban a pillanatban, mikor átöleltem, kisiklott a karjaimból.

— Pjotr — lihegte, — Pjotr ezt biztosan nem helyeselné.

Ezentúl mégis megcsókolt néha. Ha búcsúzott tőlem, megcsókolt s hirtelen beugrott a kapun, máskor az uccán, ahol a legtöbb ember járt.

— Pjotr azt írta — mentegetőzött, — nem haragszik, hogy megcsókollak néha. Ő is meg fog csókolni, ha találkoztok.

A harmadik év vége sirásba fült. Tudtuk, hogy örökre válunk. Tudtuk, hogy most jön a sohatöbbé, ami kegyetlenebb a halálnál. A pályaudvaron Hanum megfogta és megcsókolta a kezemet.

— Most, amikor kimegyek az életemből, vallomást teszek neked. Pjotr nincs, Pjotr sohasem volt. A találkozásunk első napjá-

nak első órájában megszerettek téged. A perzsa vérem vad, szenvedélyes tempót diktált. Ki kellett találnom, el kellett veled hitetnem, el kellett nekem is hinnen Pjotr, hogy a mi nagy, a mi szép szerelmünk tragédiába ne fulladjon. Én nem lehettem a feleséged itt, te nem lehettél az uram ott. A mi világunk két ellentétes világ. Az egyik Kelet, a másik Nyugat és ez a kettő nem találkozik soha. Pjotr megvédte bennünket egy csunya drámától, megvédte szerelmünket és átmentette életünk legkedvesebb emlékének. Ne haragudj Pjotrra és boesás meg nekem.

Átölelte a nyakamat, hosszú ideig nézte az arcomat.

— Minden vonásod a lelkembe vésődik. A gyermekem, majd ha megjön a Pjotr, reád fog hasonlítani. Egészen biztosan reád fog hasonlítani, s benne te élsz velem mindig.

Hanum okos volt, ravasz volt, mint a perzsák, de lágy volt? mint az oroszok. Az induló vonatról visszaugrott a karomba.

A gyermekek könnyei

folynak az örömtől és boldogságtól, ha megveszi karácsonyra az itt képekben bemutatott mesekönyvek bármelyikét. Egy kötet ára 28 fillér. Ha postán kívánja a könyv megküldését, a vételáron kívül 4 fillér postadíj is előzetesen küldendő be. Az összeg bélyegben is beküldhető. Ha vidéken az újságárusnál vásárolja meg, úgy a 4 fillér postadíj elmarad. Egy megrendelő 2 kötetnél többet nem rendelhet. Utánvétellel nem küldjük, mert a posta 75 fillért számít. A mesekönyvek kitűnő illusztrációkkal vannak tarkítva és ízléses, szép, színes kartonkötésbe kötve.

Mark Twain : Tamás úrti kalandjai, 8—10 éves gyermekek számára, 160 oldal terjedelmű.

Swift : Gulliver utazásai, 8—10 éves gyermekeknek való, 250 oldal terjedelmű.

Mark Twain : Huckleberry Finn kalandjai, 9—12 éves gyermekek részére, 248 oldal terjedelmű.

Grimm mesék (Piroska és a farkas, Hamupipóke, Hófehérke, Jancsi és Juliska stb.) kedves meséket tartalmaz, 5—8 éves gyermekek részére, 128 oldal terjedelmű.

Münchhausen vidám kalandjai, 8—10 éves gyermekek részére, 128 oldal terjedelmű.

Fenti könyvek megrendelhetők Tolnai Világlapja könyvesboltjában, Budapest, VII. Dobány uca 12.

FONTOS FIGYELMEZTETÉS! Az itt felsorolt könyveket esakis lapunk előfizetői és heti vásárlói minden lapelárusítóánál is beszerezhetik ugyanilyen áron, de csak ez év végéig.

ROSEMARY
LANE
(Warner Bros
1946)

*
Peseq
a
film
*

ed.
pót
led
trt,
ra-
a
ott.
yik
lál-
ket
ün-
ebb
áss
zte

SEK
vei

itt ké-
llér. Ha
postadíj
a vidé-
marad.
el nem
usztrá-
kötve.
pipőke,
kedves
rmekek
es gyer-
i.
ncea 12.
vásárlói

áb

Világhírada

New-York egyik mozi-jában egy hónap óta mű-soron van a „Toprini nász” című magyar film, amelyet nálunk tavaly mutattak be. A Csermely Gyula regényéből készített filmdráma, amely 1914 előtt az orosz határszélen lejátszódó kém-történet, az amerikai ér-deklődést is felkeltette s valószínű, hogy egyik holly-woodi vállalat angol nyelvű változatot készít a sikeres magyar filmből, amelynek Tolnay Klári, Jávor Pál és Kiss Ferenc játszották a főszerepeit. *

Hedy Kiesler, akit Holly-woodban Hedy Lamarr-nak neveznek, óriási sikert aratott első amerikai film-jével, az „Algir”-ral, amely-nek esekelménye Algir ben-szülött negyedében játszó-dik és főhonyodalmát egy nagyarányú ékszerrelás

okoza. Hedy Lamarr, aki Amerikában gyors népsze-rűsége tette szert, fel akart lépni a „Salome” címszere-pében a színpadon, a Metro-vállalat azonban a fellépést nem engedélyezte. A mű-vésznőt most két trópusi vidéken lejátszódó film fő-szerepére szerződtették. *

Párizsban szeptember ele-jén a mozik játékidejét este 10 órára korlátozták. Most a francia képviselők és szená-torok kérésére az illetékes ha-tóságok hozzájárultak ahhoz, hogy a mozik a jövőben háromnegyed tizenkettőig játszassanak. *

Anglia eddig évenként átlagosan tízmillió fontot fizetett ki Amerikának fil-mek előadási jogáért. A brit kereskedelmi minisz-térium most elrendelte,

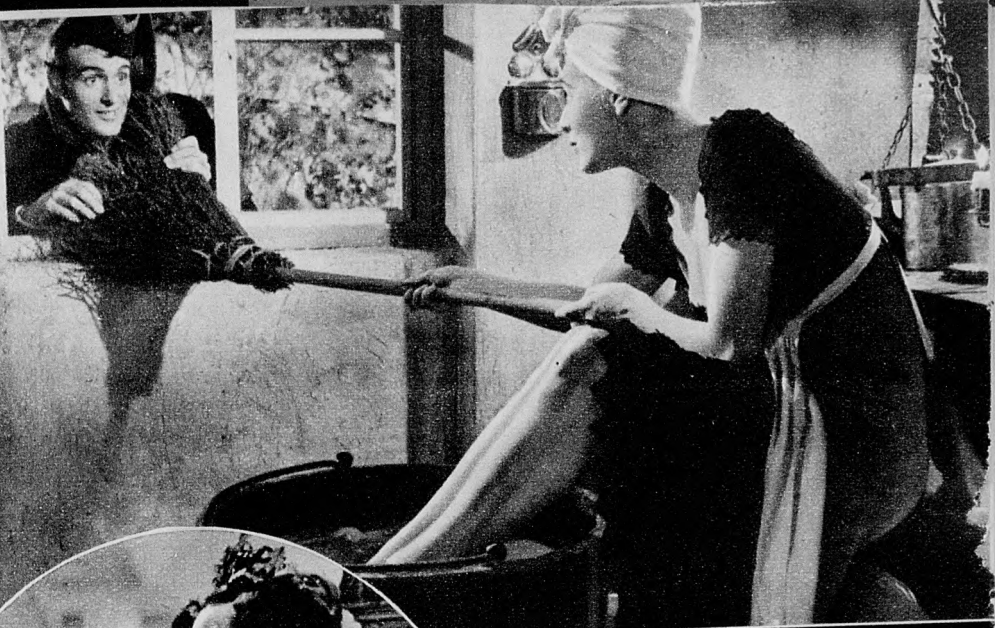
Kiss Ferenc, Tol-nay Klári és Já-vor Pál filmje Amerikában is sikert aratott (Rozgonyi f.)

hogy az idei filmszezónban összesen legfeljebb egy és egynegyed millió fontot ad-hatnak a mozikok amerikai filmekért. Tekintve, hogy az angol filmgyártás jelen-leg majdnem teljesen le-állott, a behozatal csökken-tése folytán valószínű, hogy Angliában rövidesen filmhiány lesz.

Hedy Lamarr (Metro fotó)

zórban
egy és
tof ad
merikai
hogy
elen-
ben le-
táken-
ótzinü,
ridesen

Jelenetek a „Schneider Wibbel“
című Tobis-filmből, amelynek
főszerepeit Irene von Mayen-
dorff, Fita Benkhoff és Erich
Ponto alakították
(Tobis fotó)

ál

Ferenc József fivére, a tragikus sorsú Miksa császár filmen

Hollywoodban nagyszabású, másfél millió dolláros filmet készítettek a mexikói trónra jutott, tragikus véget ért Miksa császárról, akit lázadók kivégeztek. A szerencsétlen sorsú császár, akit a barátai cserbenhagytak, tudvalevőleg

tották. Érdemes lenne egy kisebb statisztikát készíteni arról, hogy filmen, színpadon, regényben hányszor került feldolgozásra a tragikus sorsú uralkodó élete. Paul Muni, aki a filmen a császárt alakítja, válaszolni tudna erre a kérdésre. Heteket töltött el a kor és a császár egyéniségének tanulmányozásával.

I. Ferenc József fivére volt. Miksa hányatott életregényét szemel fel a mexikói szabadságharcának történetét mutatja be a film, amelyről az amerikai színházi lapok nagy elismeréssel írtak. Egy sereg történelmi személy vonul fel a filmben, amelynek főszerepeit Paul Muni, Bette Davis és Bryan Aherne alakítják.

Délitáb

Varga
Kedele
ter Zs
titkár,
Miklós
mozi
érkezik

Varga József kereskedelemügyi miniszter Zsindely államtitkár, leveldi Kozma Miklóssal a Híradó mozi megnyitására érkezik (MFI felv.)

A Hungária—Törekvés mérkőzésről. Eredmény: 3:0 (Pobuda felvétel)

A Ferencváros—Gamma mérkőzéséről. Eredmény: 3:1 (MFI felv.)

Mészáros Ági, a szegediek kedvence, aki legutóbb a Ludas Matyi előadásán szerepelt nagy sikerrel. Most karácsonykor a „Noszti flu esete Főth Marival” felújításában lép fel a Nemzeti Színházban

Somogyi Adrien zongora- és ének-művész nő nagy sikerrel lépett fel a Magyar Háziasszonyok Gazdasági Szövetkezetének hangversenyén (Kis Pál f.)

RÁDIÓMŰSOR (december 17—23-ig)

Germanus Gyula dr.
6.45

Vasárnap

DECEMBER 17

BUDAPEST I.

8.00: Szózat.
Utána: Hanglemezek.
8.45: Hírek.
10—10.55: Református istentisztelet a Kálvin téri templomból.

Prédikál Ravasz László dr püspök.
11—12.15: Egyházi ének és szentbeszéd

a Jézus Szíve templomból.
A szentbeszédet mise után Czapik Gyula dr veszprémi püspök mondja. Orgonál Faludi Béla.

12.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

12.30: Budapesti Hangverseny Zenekar.
Vezényel Fridl Frigyes.

1.45: Hírek.

2.00: Hangképek az L. T. C. Prága—BKE jégkorongmérkőzésről.

Közvetítés a városligeti Műjégpályáról. Beszél Pluhár István.

2.25: Hanglemezek.

1. Weber: A bűvös vadász, ária az I. felvonásból (Erna Sack); 2. Donizetti: Lammermoori Lucia, kettős a II. felv.-ből (Gigli és Ezio Pinza); 3. Paganini—Liszt: La campanella, etűd (zongora: Jeanne-Marie Darré); 4. Bizet: Gyöngyhálszok, ária az I. felv.-ből (Rogacevszkij); 5. Verdi: Trubadur, ária a II. felv.-ből (Maartje Offers); 6. Saint-Saens: Sámson és Delila, kettős a II. felv.-ből (Cernay és George Thill).

3.00: 1. Hegyőrök és mezőőrök növényegészségügyi teendői.

Himpfner Kálmán mezőgazdasági kísérletügyi asszisztens előadása.

2. „Legeltetési társulatok háztartása.”

Pilissy Emil vm. th. főjegyző előadása. (A földművelésügyi minisztérium rádióelőadás-sorozata.)

3.45: Szalonőtlös.

4.30: „A fiatal Széchenyi földközlítengeri utazása.”

Máthé Elek dr előadása. (Közművelődési előadássorozat.)

5.00: Hírek magyar, szlovák és magyarországi nyelven.

5.15: A Magyarországi Munkásalegyletek Szövetsége képviselőtében a Vas- és Fém munkások központi dalárdája.

Vezényel Endre Béla. 1. Assbacher: A jövő dala; 2. Bartók: Legénycsúfoló; 3. Walter Rein: A szent láng (Szabó Miklós verse); 4. Vaszy Viktor: Kis népdalszvit; 5. Jarov: Három orosz népdal.

Közben kb.

5.25: „Magyar önlismeret.”

5.50: „Hazánk jótévői a pápai trónon.”

Vanyó Tihamér dr előadása.

6.20: Rácz Aladár elbalmozlik, zongorán kíséri Rácz Aladárné.

1. Couperin: a) La Bandoline; b) A méhek; 2. Mattheson: Gigue; 3. Bach—Schumann: Courante; 4. Scarlatti: a) A-dur szonáta; b) C-dur szonáta.

6.45: „Mohamed sírjánál.”

Germanus Gyula dr előadása.

7.15: Hírek.

7.25: Hans Grohmann hegedül, a magyar-német művészesere keretében, zongorán kíséri Rieger Tihor dr.

7.55: „A bosszús nap.”

Harsányi Gréte csevegése.

8.15: Sporteredmények.

8.25: „Téli vígasságok.”

Téli magyar mulatságok a táblabíróvilágból és a Bach-korból. Kilián Zoltán hangképsora. Közreműködik Nagy Izabella, Varga Imre, az Egyetemi Énekkarok tagjaiból alakult énekkar, és Oláh Kálmán cigányzenekara. Rendező Kiszely Gyula.

Kb.

9.40: Hírek, időjárásjelentés, sporteredmények, hírek szlovák és magyarországi nyelven.

10.10: A Magyar Revü tánczenekar játszik.

11.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

11.20: Kurina Simi cigányzenekara muzsikál.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

11.15—12.15: Rácz Béla cigányzenekara.

3.05—3.40: Jazz-számok hanglemezről.

7.35: Ifj. Ambrózy Ágoston és Toldalagi Pál verselkből adnak elő.

8.00: Hírek, ügetőversenyeredmények, hírek szlovák és magyarországi nyelven.

8.20: Francia szerzők zenekari művei.

Hanglemezről. 1. Berlioz: Lear király, nyitány (B. B. C. szimfonikusok, vez. Adrian Boult); 2. D'Indy: Szimfónia egy francia hegyvidéki dalra, zongorára és zenekarra (előadja: Marguerite Long és a Colonne szimfonikus zenekar, vez. Paray); 3. Debussy: Egy faun delutánja, előjáték (filadelfiai zenekar, vez. Stokowski).

9.10: „Amerika magyar hősei.”

Takaróné Gall Beatrix dr előadása.

9.35: Időjárásjelentés.

KASSA (259.1 m.)

10.00: Egyházi énekek és szentbeszéd a kassai görög katolikus templomból. A szentbeszédet Rokiczky Pál mondja. Énekel az egyház énekkara, vezényel Szekerák Sándor.

11.15: Hírek, heti beszámoló, műsorismertetés.

11.35: „A magyar tél.” Régi magyar költemények. Előadja Marossy Lajos.

11.55: Hanglemezek.

12.20—12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

A HAS3 hívójeles adóállomáson, 15.370 kilocikluson, 19.52 méterem.

Delután 3—4.30 óráig.

A HAT4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kilocikluson, 32.88 méterem.

Éjjel 1—2.30 óráig.

Eugen Stepat
12.10

BUDAPEST I.

- 6.45: Torna. Hírek. Közlemények. Hang-
lemezek.
Utána: Étrend.
10.00: Hírek.
10.20: „Az amerikai
Gretna-Green.”
Irta Horváth Bé-
láncé. (Felolvasás.)
- 10.45: „A spielbergi várőrök.”
Irta Ortutay István. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00: Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.
12.10: Eugén Stepat balalajka-zenekara.
Közben
12.40: Hírek.
1.20: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés.
1.30: Rendőrzeneke.
Vezényel Szöllőssy Ferenc. 1. Millőcker:
A koldusdiák, nyitány; 2. Sztrojanovics Jenő:
Részletek a „Csárdás” c. balettből; 3. Mo-
rena: Egyveleg Strauss János műveiből;
4. Sándor Jenő: Részletek a „Halvány sárga
rózsá” c. operettből; 5. Géczy Lajos: Király-
induló.
2.30: Hírek.
2.45: Műsorismertetés.
3.00: Ártolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
3.15: Diákfélóra.
„Költők önarcképe.” Kerecsényi Dezső dr
előadása.
3.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
5.00: Hírek szlovák és magyarországi nyelven.
5.15: „Játogatás a m. kir. Zrínyi Miklós honvéd-
középiskolai nevelőintézetben.”
Közvetítés Pécsről. Beszél Budinszky Sándor.
Hangfelvétel.
5.50: Népessy Lucla magyar nótákat énekel,
kíséri Balázs Kálmán cigányzenekara.
Dalok: Viszík a menyasszony selyemágyát;
Révffy Lajos: Holló lovam lábanyomát;
Farkas Sándor: Hajlik a rózsafa; Pete Lajos:
Páros csillag; Járóssy Jenő: Valamikor úgy
szerettem; Akom Lajos: Piros rózsát adtam
(Kunéry verse); Thegze-Gerber: Gyalogút,
kocsitűt (Szondy verse); Szávózd Richárd:
Rózsabimbó (Marcali verse); Cigány vagyok,
népdal.
6.50: „Nevelés és nemzet.”
Makkai Sándor dr és Nagy Géza vitája.
7.15: Hírek.
7.25: Gécey Barnabás zenekara tangókat játszik.
Hanglemezek.
7.40: „A gazdasági háború.”
Szádeczky-Kardoss Tibor dr egyetemi tanár
előadása.
8.10: Az Operaház zenekara.
Leo Borchard vezényel, a magyar-német
művészesere keretében. 1. Mozart: g-moll
szimfónia (K. 550.); 2. Kurt Atterberg:
„Ballada és passacaglia”; 3. Dvorzák: V.
szimfónia, e-moll („Ujvilág”).
Szünetben kb.
8.50: „Magyar önismeret.”

Délibáb

Kb.

- 9.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és
magyarországi nyelven.
10.10: Mursi Elek cigányzenekara muzsikál-
11.00: Hírek német, olasz, angol, francia és
eszperantó nyelven.
11.25: I. rész: Magyar tánclemezek. II. rész:
Külföldi tánclemezek.
12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

- 6.25—6.50: Német nyelvoktatás.
Szentgyörgyi Ede dr előadása.
7.25—7.45: „Táltosok közt a Volga vidékén.”
Mészáros Gyula dr előadása.
8.00: Hírek magyar, szlovák és magyarországi
nyelven.
8.20: „Nyitás...”
G. Réthy Pál sakkelőadása.
8.50: A rádió szalózenekara.
1. Suppé: Költő és paraszt, nyitány; 2. Kál-
mán: Részletek a „Cirkuszherceg” c.
operettből; 3. Pilinszky Géza: Szerelmi dal;
4. Strauss Oszkár: Tiralala, keringő; 5. Pa-
chernegg: Bécsi muzsika.
10.00: Időjárásjelentés.

KASSA (259.1 m.)

- 10—11.00: Azonos Budapest I. műsorával.
(10-kor hírek.)
11.05: „Adventi népszokások Gömörben.” Für-
jess Mária előadása.
11.20: Szórakoztató hangszerszólók hanglemeze-
ről.
11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsor-
ismertetés.
12—3.25: Azonos Budapest I. műsorával.
3.30: A Kassai Szalónnyolcas műsora. 1. Wal-
ter: Hattyú, nyitány; 2. Kigyósi: a) Valse
elegante; b) Szerelmi üdvözlés; 3. Rust:
Utazás Orplidba, szvit 3 tételben; 4. Lu-
zicska Tihamér: Tavasz ébredése; 5. Winkler:
Santa Maria; 6. Boulanger: Dal és csárdás.
4.15—6.25: Azonos Budapest I. műsorával.
Kb.
6.25—6.50: Német nyelvoktatás. Átvétel Buda-
pest II.-ről.
6.50—12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

- A HAT4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kilo-
cikluson, 32.98 méteren.
Éjjel 1—2.30 óráig.

Álláshoz juthat egy olyan irodalmi cikk
terjesztésével, amely minden házban nél-
külözhetetlen. Lehet nő vagy férfi. Szorgal-
mas egyének átlagban 150—200 pengőt
kereshetnek havonta. Ajánlatokat ezen lap
kiadóhivatala továbbít „Örömmel dolgo-
zom” jelige alatt, mely ajánlatokban a sze-
mélyi adatok pontosan megjelölendők.

Pálkány Gyula
Bp. II. 9.40

Kedd DECEMBER 19

BUDAPEST I.

6.45: Torna. Hírek. Közlemények. Hang-
lemezek.

Utána: Étrend.

10.00: Hírek.

10.20: „Karácsonyi
mesék.”
Irta Kelemen An-
dor. Felolvasás.

10.45: „Divattudósítás.” Felolvasás.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.

12.10: Herszényi Bálint zongorázik.

1. Bach: b-moll preludium és fuga; 2. Brahms:
g-moll rapszódia; 3. Liszt: Desz-dur con-
solatio; 4. Mendelssohn: e-moll capriccio;
5. Dohnányi: h-moll capriccio.

12.40: Hírek.

12.55: „Éneklő Ifjúság.”

Énekel a pécsi római kat. tanítóképzőintézet
énekkara Nemeschitz Pál vezetésével. 1.
Régi olasz kórusok: a) Martini: Jesu, Rex
admirabilis; b) Palestrina: Bonus est Domi-
nus; 2. Magyar Mária-köszöntők: a) Kodály:
Ave Maria; b) Bárdos: Mária, Szűzanya;
3. Karácsony énekek: a) Palestrina: Örvend
a menybólt; b) Pretorius: Zengjétek (Keré-
nyi György fordításai); 4. Magyar karácsonyi
énekek: a) Mostan kinyílt egy szép rózsá-
virág; b) Kertész: Oh Jézus, szűzen született;
c) Bárdos: Az angyal énekel; 5. Népdalok:
A búbanat, keserűség; Száraz ágon; Széles
vizen keskeny padló; Ha kiindulsz...;
Kiment a ház az ablakon; 6. Bárdos: Széles a
Duna.

1.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

1.30: Lovászl Ferenc cigányzenekara.

2.30: Hírek.

2.45: Műsorismertetés.

3.00: Ártolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

4.20: „Légvédelem és légtalamban a német-len-
gyel háborúban.”

Dr. vitéz Fábry Dániel országos légvédelmi
parancsnok előadása.

4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és magyarországi nyelven.

5.15: Régi népszerű filmszámok hanglemezeiről.

5.45: „Kristnaska paco.”

(„Karácsonyi béke.”) Erdey Ferenc dr. esz-
perantónyelvű előadása.

6.10: A rádli szalózenekara.
Szünetben kb.

6.40: „Magyar önsmeret.”

7.15: Hírek.

7.25: Az Operaház előadásának ismertetése.

7.30: Az Operaház előadásának közvetítése.

„A Rajna kincse.” A Nibelung gyűrűje zene-
dráma-trilógia előjátéka, négy képben. Szöve-
gét és zenéjét szerezte Wagner Richárd.
Vezényli Falloni Sergio. Rendezte Márkus
László. Személyek: Istenek: Wotan — Lo-
sonczy György; Donner — Farkas Sándor;
Froh — Rösler Endre; Loge — Závodszy
Zoltán; Nibelungok: Alberich — Maleczky
Oszkár; Mime — Somló József; Óriások:

Fasolt — Vitéz Tibor; Fafner — Koréh
Endre; Istennők: Fricka — Tutsek Piroška;
Freia — Nagy Margit; Erda — Németh
Anna; Rajnai sellők: Woglinde — Orosz
Júlia; Wellgunde — Rigó Magda; Flosshilde
— Budanovits Mária.

Az előadás után kb.

10.05: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és
magyarországi nyelven.

Utána kb:

10.35: Azonos Budapest II. műsorával.

11.00: Hírek német, olasz, angol és francia
nyelven.

11.20: Hanglemezek.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

6.10—6.35: A földművelésügyi minisztérium
mezőgazdasági főelőrája.

6.50—7.15: Francia nyelvoktatás.
Garzó Miklós dr. előadása.

7.30: Magyarországi hallgatónak.

1. Jön a Mikulás. Irta Balezky Emil; 2. Hang-
lemezek. — Peredacs dlya uhororszkich
szlusatelej; 1. Jemeljan Balezckij: Pricho-
dit Szvatij Otec Nikolaj; 2. Muzyka po
gramofonnoj zapisli.

8.00: Hírek magyar, szlovák és magyarországi
nyelven.

8.20: A Melles Béla zenekar műsora.
Vezényel Vincze Ottó.

9.35: Időjárásjelentés.

9.40: „A fotóriporter munkában.”

Pálházy Gyula előadása.

10.05—10.55: Vidák József cigányzenekara
muzsikál, Orbán Sándor énekel.

KASSA (259.1 m.)

10—11.00: Azonos Budapest I. műsorával.
(10-kor hírek.)

11.05: „Felvidéki Pantheon: Petrogalli Oszkár.”
Forgách Géza előadása.

11.20: Magyar operett- és filmdalok hanglemeze-
ről.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, mű-
sorismertetés.

12—3.25: Azonos Budapest I. műsorával.

3.25: A 21-ik honvédegyezred zenekarának
műsora. Vezényel Hadányi Antal. 1. Biskup:
Előre, induló; 2. Strauss János: Bécsi vér,
keringő; 3. Polzer: Havasi gyopár, nyitány;
4. Kliment: Egyveleg Verdi műveiből; 5.
Abt: Erdel áhitat; 6. Kubista: Magyar
népdalegyveleg; 7. Strauss János: Dal a
Cigánybáró c. operettből; 8. Sereghy: Szép
vagy . . .

4.20—6.10: Azonos Budapest I. műsorával.

6.10—7.15: A földművelésügyi minisztérium
mezőgazdasági előadásának átvétele Budapest
II-ről, majd francia nyelvoktatás.

7.15—12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

A HAT4 hívójeles adóállomáson, 9,125 kiló-
cikluson, 32,98 méteren.
Éjjel 1—2.30 óráig.

Herz Lili
7.25 (Rozgonyi felv.)

BUDAPEST I.

6.45: Torna. Hírek. Közlemények. Hang-
lemezek.

Utána: Étrend.

10.00: Hírek.

10.15: Gyermekdél-
előtt.

Dalos-zenés utazás
Finnországban."

Kilián Zoltán beszélgetése három gyermek-
szereplővel. Közben hanglemezek.

10.45: „Elavult amerikai törvények.”
Felolvasás.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.

12.10: Hanglemezek.

1. Meyerbeer: Ördög Róbert, ária (Narcon);
2. Donizetti: Lammemoori Lucia, ária
(Guglielmi); 3. Verdi: I lombardi, hármas
(Bianca Scacciati, Merli és Angelis); 4. Mehul:
Gavott (gordonka: Gaspar Cassado); 5.
Giordano: Fedora, ária a II. felvonásból
(Piccaluga); 6. Massenet: Manon, ária (Car-
men Gombau); 7. Wagner: Tannhäuser,
kettős a II. felvonásból (Piliusky Zsigmond
és Georg von Tschurtschenthaler); 8. Liszt:
Venezia e Napoli, Gondoliera (zongora:
Kilényi Ede); 9. Boito: Néró, ária az I. fel-
vonásból (Bizet Journet); 10. Bizet: Carmen,
habanera (Anday Piroka); 11. a) Saint-
Saens: A hattyú; b) Simonetti: Madrigál
(hegedű: Jacques Thibaud); 12. Mascagni:
Fritz barátunk, ária (Dino Borgioli); 13.
Cilea: Adriana Lecouvreur, ária az I. felvonás-
ból (Gina Cigna); 14. Puccini: Bohémélet,
Heinrich Schlusnus).

Közben

12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

1.30: A Mária Terézia 1. honvédegyalozred
zenekara.

Vezényel Fige György Sándor.

2.30: Hírek.

2.45: Műsorismertetés.

3.00: Ártolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

4.15: Diákifőlöra.

„Magyar hibák, magyar erények.” (Kölcsey
szerint.) Fábrián István előadása.

4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és magyarországi nyelven.

5.15: Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzene-
kara muzsikál. Vadász László tárogatózik.
Tárogatószámok: Egressy Béni: Mi füstölög
ott a síkon; Doppler: Télen még a rózsafa se
virágzik; Vihar a levelet; Ezt a kerek erdőt
járóm én; A bakonyi erdő mélyén; Repülj
madár, népdalok; Szávozó Richárd: Csendes
estén.

6.15: „Racine Franciaországa.”
Kortörténeti hangképsorozat. Szávai Nándor
előadása.

7.10: „Magyar ünlömeret.”

7.15: Hírek.

Délibáb

7.25: Herz Lili francia szerzők művelt zongorázza.

8.00: „Phaedra.” Tragédia öt felvonásban.

Irta Racine. Fordította Ábrányi Emil. Be-
vezetőszavakat mond: Eckhardt Sándor dr.
egyetemi tanár. Rendező Németh Antal dr.
Személyek: Thezeus, Athén királya — Kiss
Ferenc; Phaedra, Thezeus hitvese — Peéry
Piri; Hippolit, Thezeus és Antiope fia — Uray
Tivadar; Aricia hercegnő — Szőrényi Éva;
Oenone, Phaedra dajkája — Gobbi Hilda;
Theramén, Hippolit nevelője — Táray Ferenc;
Isméne, Aricia bizalmasa — Ághy Erzsé-
bet; Panope, Phaedra kíséretéből — Eöry Kató
Kb.

9.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és
magyarországi nyelven.

10.10: A rádió szalózenekara.

Vezényel Bertha István. Közreműködik Gyur-
kovits Mária, az Operaház tagja és Havas-
Hajek András (ének). 1. Granados: Keleti
induló; 2. Benedict: Velencei karnevál (Gyur-
kovits); 3. Fededegni: Spanyol szerelmi sze-
renád; 4. Serrano: Alma de Dios (Havas);
5. Albeniz: Jota aragonesa; 6. De Falla:
El pano moruno (Havas); 7. Llossas: Gra-
nada, spanyol tangó; 8. Ranzato: A szerelmes
hegedű; 9. Pestalozza: Csiri-biribi (Gyur-
kovits); 10. Olasz dalegyveleg: Capua: O sole
mio; Santa Lucia; Tosti: Szerenád; De
Curtis: Sorrentói emlék; Arona: A San
Giusto harangja (Gyurkovits és Havas).

11.00: Hírek német, olasz, angol és francia
nyelven.

11.20: Bura Sándor cigányzenekara muzsikál.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

7.30—7.55: Olasz nyelvoktatás.

Gallerani Bronaventura előadása.

8.00: Hírek, ügétversenyeredmények, hírek
szlovák és magyarországi nyelven.

8.20: I. rész: Szórakoztató hanglemezek.

II. rész: Táncelemezek.

9.35: Időjárásjelentés.

KASSA (259.1 m.)

10—11.00: Azonos Budapest I. műsorával.
(10-kor hírek.)

11.05: „Népdalaink babonás számai.” Bakos
József dr. előadása.

11.20: Magyar nóták és csárdások hanglemezeiről.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsor-
ismertetés.

12—3.25: Azonos Budapest I. műsorával.

3.25: „Árvák karácsonya.” Közreműködnek a
kassai Szent Antal árvaház növendékei.

4.00: Hanglemezek.

4.15—7.25: Azonos Budapest I. műsorával.

7.30—7.55: Olasz nyelvoktatás. Átvétel Buda-
pest II.-ről.

8—12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

A HAT4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kilo-
ekluson, 32.88 méteren.

Éjjel 1—2.30 óráig.

Koréh Endre
7.30 (Vajda M. P. f.)

Csütörtök

DECEMBER 21

BUDAPEST I.

6.45: Torua. Hírek. Közlemények, Hang-
lemezek.

Utána: Étrend.

10.00: Hírek.

10.20: „A számtaná-
esos úr öröksége.”
Bartók József el-
beszélése. (Felolv.)

10.45: „Az ipari alkalmazottak munkaidejének
szabályozása.”
Léhner Rudolf dr. m. kir. iparügyi fogalmazó
előadása.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.

12.10: Lenhardt Gizella énekel, zongorán kíséri
Kemény Ákos.

1. Schumann: a) A napsugárhoz; b) A lelked
mint a rózsza; 2. a) Ellopták szívemet; b)
Szerenád (Kern Aurél népdalfeldolgozásai);
3. Kacsóh Pongrác; Szomorú nóta; 4. Csiky
János: Enyelgés; 5. Kurucz János: a) Ha
elér hozzád; b) Tavasz dal; 6. Lane Wilson:
Carmena, keringő.

12.40: Hírek.

12.55: Szabó Sándor hegedül, zongorán kíséri
Kemény Ákos.

1. Vecsey: Chanson triste; 2. Vieuxtemps:
Rondino; 3. Ravel: Cigányosan, rapszódia.

1.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

1.30: Veress Károly elgáymzenekara.

2.30: Hírek.

2.45: Műsorismertetés.

3.00: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

4.15: Szecllár Györgyné háztartási tanácsadója.

4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és magyarországi nyelven.

5.15: „Szarvasmarhák hasznosítása: tenyészté-
s-állatnevelés, tejtermelés, hizlalás. Értékesítés.”
Gazdatanfolyam: VIII. rész. Gábor Dénes
dr. középfokú gazdasági tanintézet igazgató
előadása. (A földművelésügyi minisztérium
rádióelőadásorozata.)

5.45: A rádió szalózenekara.

1. Salabert: Katonainduló; 2. Ganne: Furu-
lyás Janesi, egyveleg; 3. Christiné: Részletek
a „Dédé” c. operettből; 4. Malando: Tangó;
5. Vecsey: Északi éj; 6. Lehár: Részletek az
„Éva” c. operettből.

6.40: „Magyar önlismeret.”

6.45: „Egy nagy magyar Balkánpolitikus.”

Tóth László dr. egyetemi tanár előadása
Kállay Béniről, születésének 100-ik évforduló-
ján.

7.15: Hírek.

7.25: Az Operaház előadásának ismertetése.

7.30: Az Operaház előadásának közvetítése.
„Simone Boccanegra.” Zenedráma három fel-
vonásban. Szövegét írta Piave, átdolgozta
Werfel Ferenc. Fordította Nádasdy Kálmán.
Zenéjét szerezte Verdi. Vezényel Ferencsik
János. Rendezte ifj. Oláh Gusztáv. Személyek:
Simone Boccanegra, Genova dozseja — Palló
Imre dr.; Amélia Grimaldi — Rigó Magda;
Jacopo Flesco, Pater Andrea néven — Koréh

Endre; Gabriele Adorno, fiatal nemes —
Pataky Kálmán; Paolo Albiani, kancellár
— Komáromy Pál; Pietro, szenátor — Ma-
leczyk Oszkár; Az ijaszok kapitánya — ifj.
Toronyi Gyula; Amélia komornája — Dósa
Mária; Egy testőrhadnagy — Szomolányi
János.

Az I. felvonás után kb.

8.05: A rádió külügyi negyedórája.

A II. felvonás után kb.

9.30: Hírek, időjárásjelentés.

Előadás után kb.

11.00: Hírek német, olasz, angol, francia és
eszperantó nyelven.

11.25: Csorba Gyula elgáymzenekara muzsikál,
Szánthó Gyula énekel.

Dalok: Hetényi-Heidelberg Albert: Ha te
úgy szeretnél; Mészáros: Kint lakom én Kis-
perjesen; Valkovszkiné: Örmester úr; Szeged
alatt van egy karó, népdal; Hevesi József:
Paprika, só (Marczali szöveg).

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

5.15—5.40: Langsfeld Gézné magyar nótákat
zongorázik.

6.15—6.40: Angol nyelvtanítás.

J. W. Thompson előadása.

7.30: „Valdemar ösz.”

Szili Leontin előadása.

8.00: Hírek magyar, szlovák és magyarországi
nyelven.

8.20: Országos Postászenekar.

Vezényel Eördögh János.

9.35: Időjárásjelentés.

9.40—10.55: Hanglemezek.

I. rész: Lucienne Boyer és Nelson Eddy le-
mezeli. II. rész: Jazzszámok. III. rész: Humo-
ros hanglemezek.

10—11.00: Azonos Budapest I. műsorával.
(10-kor hírek.)

KASSA (259. I m.)

11.05: Szlovák hallgatóknak: „Magyar és
szlovák romantika.” Sziklay László dr. előadása
— Pre slovenských poslucháčov: „Madarská
a slovenská romantika.” Prednáška dra La-
dislava Sziklayho.

11.20: Könyv zene hanglemezről.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven. műsor-
ismertetés.

12—3.25: Azonos Budapest I. műsorával.

3.30: „Karácsony a cserkészotthonban.” A
kassai premontrei gimnázium „Széchenyi”
cserkészcsapatának karácsonyi műsora.

4.15—5.45: Azonos Budapest I. műsorával.

5.45: Hanglemezek.

6.15—6.40: Angol nyelvtanítás. Átvétel Buda-
pest II-ről.

6.40—12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

A HAS4 hívójelű adóállomáson, 9.125 kiló-
eikluson, 32.88 méterén.

Éjjel 1—2.30 óráig.

Ignác Rózsa
9.15 (Várkonyi felv.)

Péntek DECEMBER 22

BUDAPEST I.

6.45: Torna. Hírek. Közlemények. Hang-
lemezek.

Utána: Étrend.

10.00: Hírek.

10.20: „Karácsonyi népszokások és babonák.” Felolvasás.

10.45: „Miért sír a kisbaba?” Irta Barabás Zoltán dr egyetemi m.-tanár.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.

12.10: Beszúrt-zenekar.

Vezényel Müller Károly. 1. Strauss János: Cigánybáró, nyitány; 2. Coates: Kis szvit (Gyermektánc, Intermezzo, Táncjelenet); 3. Pécsi József: Katonavér, induló; 4. Strauss János: Lövészverseny, keringő; 5. Czibulka: A szevillai leány, gavott; 6. Garami Béla: Magyar nótacsokor; 7. Peter: Galopp (xilofon: Takács Ferenc.)
Közben

12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

1.30: A rádóló szalózenekara.

1. Huszka: Tündérszerelmem, nyitány; 2. Arditi: Csökkeringő; 3. Lacalle: Amapola, rumba; 4. Ranzato: Éjfél karaván; 5. Jacobí: Szibill, egyveleg; 6. Ganne: Orosz mazurka; 7. Grothe: Dal és csárdás a „Nagy siker” c. filmből; 8. Blon: Holdas éj; 9. Kálmán Imre: Ördöglovas, palotás.

2.30: Hírek.

2.45: Műsorismertetés.

3.00: Ártolyambírek, placi árak, élelmszerárak.

4.15: Magyarországi hallgatóknak.

Oszusky Mária magyarországi népdalokat énekel. Kiséri-Eugén Stepat balalajkazenekara. — Peredacs dlya uhoruszckich szlusatelej. Marija Oszuszkaja iszpolnit uhoruszckija narodnyja pizsni pri szoprovozdeniji balalajcesna ho orkesztra Jevgenija Stepata.

4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és magyarországi nyelven.

5.15: Részletek Puccini műveiből.

(A szerző születésének évfordulóján.) Hang-
lemezek. 1. Tosca, levélária (Fleta); 2. Píllangókisasszony, ária a II. felvonásból (Dusolina Giannini); 3. Manon Lescaut, ária az I. felvonásból (Gigli); 4. Bohémélet — Mimi halála (Lucrezia Bori és Tito Schipa).

5.35: „Néhány szó a honvédség kiképzéséről.” Técsői Mórész Béla vk. százados előadása.

6.00: „A világ első műsorközvetítője.” Összeállította Jenőffy Jenő és Harmath Géza.

Közreműködik Pálmay Ilka, Polgár Géza, Nagy Mária (ének), 36. Rác Laci (hegedű), id. Banda Ede (címbalom). Rendező Kiszely Gyula. Hanglemezekkel.

7.00: Sportközlemények.

7.15: Hírek.

7.25: Suki Tóni cigányzenekara.

7.50: „Any a zöldkeresztes rendelőben.” Az Az O. K. I. rádióelőadása.

8.15: „Magyar önismeret.”

8.20: A m. kir. Budapesti Helyőrségi Honvéd Altisztú Kasztnó Egyesület karácsonyi ünnepe-
pélye. Közvetítés a Mária Terézia laktanya színház-
terméből. Beszél Berki János honvédtiszt-
viselő.

9.15: Ignác Rózsa verseket mond.

Összeállította Varga Károly dr.

Kb.

9.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és magyarországi nyelven.

10.10: Dohnányi Ernő és Zathureczky Ede zongora-hegedűszonátákat ad elő.

1. Beethoven: A-dur szonáta, 30. mű; 2. Schumann: d-moll szonáta.

11.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

11.20: I. rész: Magyar tánelemezek. II. rész: Külföldi tánelemezek.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

6.20—6.45: Gyorsírotanfolyam. Szlabey Géza előadása.

6.50: Suki Tóni cigányzenekara.

7.25—7.50: „Nápolyi Johanna.” Passuth László dr előadása.

8.00: Hírek magyar, szlovák és magyarországi nyelven.

8.20: „A finn népfőiskolák.” Sz. Veress Jolán előadása.

8.50: Filmdalok és táncszámok hanglemezeiről.

9.35: Időjárásjelentés.

KASSA (259.1 m.)

10—11.00: Azonos Budapest I. műsorával. (10-kor hírek.)

11.05: „Ipolytság.” Sági Farkas István előadása.

11.20: Kamarazene hanglemezeiről.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsor-
ismertetés.

12—3.25: Azonos Budapest I. műsorával.

3.25: „Jézuska játékgárában.” Fiedler József báró karácsonyi mesejátéka hanglemezekkel. Személyek: Jancsi — Wurm András; Marika — Darkó Marika; I. angyal — Isépy Natália; II. angyal — Buchner Ibolya.

4.15—éjjel 12.15: Azonos Budapest I. mű-
sorával.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

A HAT4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kilo-
elkluson, 32.88 méteren.

Éjjel 1—2.30 óráig.

30 mélynyomású kép összesen 96 fillér. Bekeretezésre kiválóan alkalmas. Megrendel-
hető Tolnai Világlapja kiadóhivatalában
Budapest, VII, Dohány ucca 12—14 sz.
Az összeg előzetes beküldése mellett bér-
mentve szállítjuk.

Bihary József
7.25

Szombat

DECEMBER 23

BUDAPEST I.

6.45: Torna. Hírek. Közlemények. Hang-
lemezek.

Utána: Étrend.

10.00: Hírek.

10.15: Ifjúsági rádió.
„Megnőttek a csil-
lagok.” Karácsonyi
hangjáték. Irta:

Bérecsné Csűrös Emília. Vezeti Kilián Zoltán.
Személyek: János bácsi, öreg pásztor —
Dévényi Gyuri; Gyuri, pásztorfiú — Szendei
Gyuri; Pista — Jakab Laci; Juli néni, a pász-
torfiúk anyja — Halasi Mariska; Ferkó, négy-
éves kisfiú — Kovács Kató; Mari néni, Ferkó
édesanyja — Illiczky Ildikó; Sanyi, cserkész-
fiú — Gyuricza Ottó; Annuska, cserkész-
lány — báró Gorup Adrienne.

10.45: „Mit nézzünk meg.”

A magyar kelyhek a Nemzeti Múzeumban.
Ismereti dr Pásztor Balázsé. Felolvasás.

11.10: Nemzetközi hírszolgálat.

12.00: Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.

12.10: Heinemann Sándor jazzzenekara.

Közben

12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

1.30: Hanglemezek.

1. Nicolai: A windsori víg nők, nyitány (ber-
lini állami opera zenekara); 2. Chopin: Dal
(átdolgozta: Jozefovic, ének: Janusz Pop-
lawski); 3. Delibes—Dohnányi: Coppélia,
keringő (zongora: Dohnányi Ernő); 4. Régi
skót népdal (Marion Talley); 5. Boccherini:
Menüett (berlini filharmonikusok, vez. Bor-
chard); 6. Massenet: Ószi gondolatok, dal
(Georges Thill); 7. Fauré: Sicilienne (gordon-
ka: Földessy Arnold); 8. Szule: Holdfény,
dal (Nellie Melba); 9. Bayer: Babatündér,
egyveleg (koncertzenekar, vez. Seidler-Wink-
ler); 10. De Falla: Nana, spanyol dal (Fleta);
11. Ketelbey: Napsugár és pillangó (zongora:
Monia Litter); 12. Bortnyánszkij: Orosz
szerelmi dal (doni kozákkórus, vez. Szergej
Jarov); 13. Strauss János: Bor, dla, asszony,
keringő (Marek Weber zenekara).

2.30: Hírek.

2.45: Műsorismertetés.

3.00: Árfolyámhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

4.15: „A kis Jézus meg a ló.”
Reményi Józsefné meséje.

4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és magyarországi nyelven.

5.15: Oláh Ferenc magyar nótákat énekel,
kíséri Farkas Béla cigányzenekara.

6.10: A rádió postája.

6.40: Keulerné Bajkó Éva és Doudané Palea
Annál kéztzongorás műsora.

1. Brahms: Változatok egy Haydn-témára;
2. Liszt: Les preludes. Hangfelvétel.

7.15: Hírek.

7.25: „Békesség a földön.”

Hangjáték. Irta és rendezi Csanády György.
Személyek: Főszolgabíró — Kiss Ferenc;
Főszolgabíróné — Tökés Anna; Juliska —

Dajbukát Ilona; Kocsis — Bihary József;
Dani — Balogh Sándor; Mócsi bá — Hosszu
Zoltán dr; Csendőrmester — Bársony Ist-
ván; Kocsmáros — Balassa János; Temető-
őr — Dávid Mihály; A gyermek — Kovács
Kató; A rádió — Boray Lajos.

8.45: „Magyar önismeret.”

8.50: „Bethlehemil esillag.”

Karácsonyi kantáta ősi magyar szenténekek-
ből. Zenéjét szerezte Harmat Artúr. Közre-
működik Angyal-Nagy Gyula (ének). A zene-
kart és az énekegyüttest vezényli Rajter Lajos.
A bevezető és összekötő szöveget írta Tur-
chányi István.

Kb.

9.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és
magyarországi nyelven.

10.10: A Chappy-tánczenekar játszik.

11.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyel-
ven.

11.20: Pertis Pall cigányzenekara muzsikál.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

5.45—6.10: A földművelésügyi minisztérium
mezőgazdasági felőrája.

6.45: A 15. honvédszolgálat zenekara.
Vezényel Fogarasi József.

8.00: Hírek, ügétversenyeredmények, hírek szlo-
vák és magyarországi nyelven.

8.20: Hanglemezek.

9.20: „Széchenyi István minisztériuma.”

Farkas László dr előadása.

9.50: Időjárásjelentés.

KASSA (259.1 m.)

10—11.00: Azonos Budapest I. műsorával.

11.05: „Karácsony a palócoknál.” Manga János
előadása.

11.20: Művészlemezek.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, mű-
sorismertetés.

12—3.25: Azonos Budapest I. műsorával.

3.25: „Bethlehemi játék.” Előadja a kassai ba-
raktelep ifjúsága.

3.45: Karácsonyi dalok. Előadja Lágler Olga
női kamarazenekara. 1. Kerényi: Ez öröm
napja; 2. Kertész: Oh Jézus; 3. Deák—Bár-
dos: Oh gyönyörű szép; 4. Kerényi: Adjunk
hálát; 5. Zádor: Mennyből az angyal; 6.
Deák—Bárdos: Pásztorok; 7. Halmos: Teg-
nap harangoztak; 8. Kertész: Leszállt a
földre; 9. Halmos: a) A kis Jézus; b) Minden
földek.

4.15—5.45: Azonos Budapest I. műsorával.

5.45—6.10: A földművelésügyi minisztérium
mezőgazdasági előadásának átvétele Budapest
II-ről.

6.10—éjjel 12.15: Azonos Budapest I. műsorá-
val.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

A HAT4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kll-
oekluson, 32.88 méterén.

Éjjel 12—1.30 óráig.

Divat

1. Barna köpeny vörösrókéval. Hozzá fejkötőszerű rozsdabarna fillekalap. 2. Divatos fekete bársonykalap, teteje zsinórból ráesozva. A fölénél két szalagesokor. 3. Bársonyderék aranyzsinórozással. A szoknya nehéz lénytelen selyemből készül. 4. Színházi ruha fiatal hölgyeknek esikós vagy pépita taffból, uszályyal, a derékon tuntkával

(Manuel jelv.)

Hangszer

IRTA: SZÉKELY TIBOR

Csak addig dícsérték a hangját, amíg nem talált gazdára. A zongoraterem kirakatában állt, ragyogva, feketén és némán. Ábrándos diáklányok és töprengő homlokú férfiak bámulták meg, a kirakat üvegén keresztül.

A zongorateremben, félévi szenvedés után, vevőre talált. Egy özvegy földbirtokosné vásárolta meg, a leányának. Másnap már el is vitték a hangszert a fehérmegyei kastélyba és háromlábú, békaszzerűen zömök testét a szalón sarkába állították. Ott állt ezután, a sárka bútorok, kártyázó urak, lábuakat fájlaló nénik és kacérkodó fiatal leányok között, mint egy óslény, aki véletlenül átmenekült ugyan az özőn víz utáni világba, de mindörökre idegen maradt benne. Ha megszólaltatták, a hangja éles és panaszos volt. Többnyire ujjgyakorlatokat végeztek és skáláztak rajta. Teljes hittel, hitvallászerűen kiállt a világra a cé-dur skála hangjait, mintha ezek, éppen ezek a hangok feleltek volna meg leginkább a lelkiállapotának, vagy véleményének. Engedelmesen zengte azt, amit a tizenöt éves kislány átetszően vékony ujjai kívántak tőle. Sikerként is néhányszor hangot adnia, skálák és rövid etűdök formájában, egy nagybeteg kamaszlány ábrándjainak.

Egy év múlva a tuberkulózis megölte a skálázó leányt s a zongora ezután hosszú ideig úgy hallgatott, mintha elfogyott volna minden mondanivalója. De süket hallgatása ép oly kevéssé volt őszinte, mint zengő dübörgése, amellyel ujjgyakorlatok ütemeit hirdette, ünnepélyesen. A teste mélyében megszólalásra készen várakozott egy dallam; az ő dallama.

A földbirtokosnő másfél év múlva eladta egy pesti mulatóhelynek. Most vad és zürzavaros korszak következett a zongora életében: a zongorista ujjai alatt estéknként többször is elzengte a Kékduna-keréngőt. „A babám egy szerencsén, egy szerencsén törzsfő” kezdetű kuplét; macsict, bosztont,

sőt tangót is dalolt, válogatas nélkül, súlyának, rendeltetésének és hangerejének teljes komolyságával. Azután valami történetet odakint a nagyvilágban, mert egy idő múlva sokat kellett merengenie ezeken a témákon: „Mikor az est mesélni kezd”, „Ott, ahol a Dnyeszter vize zúg”. Hazavágyó emberek panaszait szólaltatta meg, olyan készségesen, szinte önként, mintha a saját panaszairól szólt volna. Az elhagyott otthonról és a szibériai hadifogságról beszélt, szinte első személyben, fájdalmasan és halkán. Azután, majdnem minden átmenet nélkül, hetykén belekezdett egy másik témakörbe s azt hirdette, hogy „A legszebb tánc a shimmy!” Nemsokára azonban a charleston nevű tánc elsőbbségét hirdette, hasonlóan heves meggyőződéssel. Egyik napon egy Titine nevű nőért lelkesedett, másnap pedig már valami Katharináért, sőt Ramonáért. Karriervágyakról és olesó szerelmi ábrándokról tett zengő vallomásokat, összevissza. Dicséretének tárgyát szinte percenként változtatta, az inflációs idők divatjának szeszélyei szerint. S ha egyszer azért jajongott, hogy „Nem tudlak feledni”, utána mindjárt ezt pötyögte cinikusán, hogy „Fütyülök rád!” Annyiszor cserélt hitet, meggyőződést, dallamot, ahányszor a zongorista kívánta. Ebben a korszakában hajnal felé, ha a mulatóhely kiürült, a tagjait ropogtatta és halkán nyögött. Enyhén undorodott önmagától.

1926-ban végre tönkrement a mulatóhely, vendégei eltűntek a békés, polgári életben, a temetőben és a börtönökben s ő rövid pihenőhöz jutott. A helyiséget lezárták, lepecsélték: a sötétség és a némaság elárasztotta belsejét. A zongora teljesen magára maradt. Most végre alkalma lett volna ahhoz, hogy elmondja véleményét a világról, a napsütésről, a szerelemről, Titine-ről, a halálról, a csillagokról s a pincékről. — elmondja mindazt, aminek elmondásáért lelket lehelt belé a tervező és muzsikáló emberi lélek. De nem volt ember, aki megüsse a billentyűt; rémülten tapasztalta, hogy ember nélkül éppen olyan ostoba ő is, mint a közelében álló bárasztal, vagy egyéb, élettelen tárgy.

Az árverésen egy zenekedvelő fogorvos vásárolta meg. Magányos ember volt. Estéknél, ha befejezte a rendelést, kihúzza, vagy betömve harminc különféle odvas fogat, odaült a zongora elé. A hangszer Mozart, Beethoven, Chopin szavaival szólt hozzá, az élet örömeiért lelkesedett, a reménytelen szerelem bánatát panaszolta el, siratta a holtakat s együtt ujjongott az élőkkel. Forró és megindító vallomásokat tett a fogorvos-

nak, a rideg legénylakás csendjében, tíz-húsz lángeleme nevében, olyan hangsúllyal, mint-ha a saját nevében beszélt volna, mert hiszen minden hangszert mindig úgy szól, mintha a saját nevében szólna. De Beethoven és Liszt zenéje sem az ő zenéje volt. Az még most is hallgatott, a Pathétique-szonáta mennydörgése közben is.

A fogorvost néha meglátogatta egy fiatal nő s néha, jókedvében odaugrott a zongorához, hogy egy mozzilágeret verjen ki rajta. A zongora nem tiltakozott. Éppen olyan szenvedélyesen hirdette azt, hogy „Csókolom az orra hegyét”, mint ahogy a világmindenség fájalmát szokta hirdetni, a lángelemek dalaival.

De most már, ha magára maradt, kezdett rádöbenni arra, hogy csak ennyi az egész élete és többet nem remélhet. Csak Beethoven van és Mozart, esetleg Krucsnják Péter sikeres komponista, de a saját örömeinek és bánatának nem adhat hangot, a saját dallamát nem dalolhatja el, mert akik a testét készítették, azt akarták, hogy csak idegen dallamok tolmácsa legyen. Reménytelenül, egyre fakóbban és rekedtebben szólt ezután.

Életének utolsó tíz esztendeje mostoha körülmények közt múlt el. Nagy nyomorban, betegen sínylődött. A fogorvos női látogatója egymásután két kalapácsát törte el, duhaj jó kedvében. Mozgó alkatrészei megkoptak, húrjai megereszkedtek. S a fogorvosnak nem volt pénze javíttatásra, sőt még hangoltatásra sem. A zongora egyre hamisabban mondta szerepeit, illetve egyre őszintébben, mert keserves zötyögéséből most már nyilvánvalóan kiderült, hogy nem azonosítja magát fenntartás nélkül és odaadón mindenkiével, akinek muzsikáját megszólaltatják rajta. Most már hallani lehetett, hogy egész életében komédiázott, olyan eszmékért és érzésekért hevült, amelyekkel voltaképpen nagyon keveset törődött.

A fogorvosnak kezdett elviselhetetlenül rosszul menni a dolga s ezért, miután minden használati tárgyát eladta, egy elkeseredett napon sor került a zongorára is. Ugyanaz a kereskedő vette meg potom áron, akinek a boltjából elindult a pályafutása, harminc évvel ezelőtt. Még mindig ugyanaz a férfi vezette az üzletet, aki harminc évvel ezelőtt ideges futamokkal akarta bemutatni a zongora jó hangját. Nyomban megismerte a hangszert s fanyarul állapította meg, hogy mind a ketten megöregedtek. Azt tervezte, hogy kijavíttatja és ismét eladja a zongorát. De lusta, öreg és ideges volt ahhoz, hogy nyomban kiadja a szükséges utasításokat. Ezért hát a hangszert az ócska és használhatatlan holmik raktárába jutott, a homályba, csendbe és porba, távol az emberi világtól.

És ekkor, harmincéves várakozás és kínlódás után, végre-végre megszólalt. Csikorgóan hideg tél volt s a raktárt nem fűtötték. Először az egyik dé-húrja pattant el, sejtelt, túlvilági felhangokkal. Azután valami titokzatos sorrendben, elpattanva megszólalt a többi is, bánatosan, tisztán és lágyan, valamennyi húr és valamennyi hang megszólalt, a legmélyebbtől a legmagasabbig, a hangszert teljes skálája, amelybe belefért a világ minden érzése, gondolata és remekműve. Két hang közé néha többnapos szünet is ékelődött; emberi fül tehát nem érthette volna meg ezt a titokzatos dallamot, nem tudta volna követni a vonalát. Csak ő értette és zengte, egyre felszabadultabban, hűrről-hűrra, egészen az utolsó hűrig azt a muzsikát, csak önmagának dalolta el végre saját, benső, igazi zenéjét: az elmúlás és enyészet dalát, amellyel a világra jött.

FIATALABBNAK AKAR LÁTSZANI?

Fontos
felfedezés
**VÉGET VET
A RÁNCOKNAK.**

**50 éves
asszony 35-
nek látszik.**

A bőrsejtek újabban gyártott értékes kivonata ugyanazokat az elemeket tartalmazza, mint a fiatal és egészséges leányok bőre. Egy az egész világon ismert bőrgyógyász vonta ki ezt az anyagot fiatal állatok bőréből. E kivonat Biocel néven a rózsaszínű bőrtápláló Tokalon krémbe kerül forgalomba. Használja minden este lefekvés előtt. Álma idején felszívódnak bőrébe a krém értékes elemei. Reggel megállapíthatja, mennyivel tisztább, üdőbb, bársonyosabb, fiatalabb a bőre. Nappal használjon fehér, nem zsíros Tokalon krémet. Ezzel az egyszerű kezeléssel évekkel fiatalabb látszatot kelthet és így majd gyönyörű arcbőrét sok fiatal leány irigyelheti. Visszakapja pénzét, ha az utasítás szerinti használat nem hozná meg a joggal várható eredményt.

**Kisér-
letezzék!**

lalt a többi is, bánatosan, tisztán és lágyan, valamennyi húr és valamennyi hang megszólalt, a legmélyebbtől a legmagasabbig, a hangszert teljes skálája, amelybe belefért a világ minden érzése, gondolata és remekműve. Két hang közé néha többnapos szünet is ékelődött; emberi fül tehát nem érthette volna meg ezt a titokzatos dallamot, nem tudta volna követni a vonalát. Csak ő értette és zengte, egyre felszabadultabban, hűrről-hűrra, egészen az utolsó hűrig azt a muzsikát, csak önmagának dalolta el végre saját, benső, igazi zenéjét: az elmúlás és enyészet dalát, amellyel a világra jött.

Egészség és szépség

TÉLI SPORTOK

Ha hivatásánál fogva ülőfoglalkozást végez valaki vagy háztartásában tevékenykedik, a téli sportokat nem szabad elhanyagolnia. A téli sport ugyanis azonkívül, hogy a kedélynek, a testnek, szervezetnek, hőnek valóságos újjászületését eredményezi, elejét veszi azoknak a kellemetlen következményeknek is, amelyeknek alapját az ülő vagy a háztartásban végzett munka rakja le a szervezetbe.

A sok ülés — mint ma már mindenki tudja, — a legkülönbélebb és legkomolyabb bajok előidézője lehet, mert a gyomor, a belek a teljesen megvont izommunka következtében majdnem semmiféle munkát sem fejtenek ki. A beleknek ez a munkátlansága okozza lassanként az állandó emésztési zavarokat, a puffadtságot, idegességet, ingerlékenységet, a fakó bőrt, fáradt szemeket, pattanásokat, bőrfoltokat, a korán bekövetkező öregséget és még sok mindenféle bajt. Hogy ezek a tünetek nem lépnek fel rögtön, természetes. Okvetlenül fellépnek azonban a közepes életkorban, amikor pedig még semmi okunk sincs rá, hogy ne legyünk egészségünk és erőnk teljes birtokában.

A csak háztartási munkát végzőknél még másféle hátrányokkal is jár a sportolás teljes kikapcsolása. Hogy az ottani munka, a szinte látszatnélküli típegés, a folyton kis körben mozgás nagyon fárasztó: nem vitás. Hogy a bokák megvastagszanak, az erek kiduzzadnak, a kedély megromlik, sajnos, nagyon is igaz. Igaz azonban az is, hogy ezeken a bajokon kis igyekezettel, kis áldozatkészséggel és akarattal tökéletesen segíthetünk.

Természetesen mindenkinek nem áll módjában, hogy a téli sportok legszebbikét és

legeg
esetl
séta
rend
kin
és k
akar
csüm
hogy
bele
mag
N
nem
ben.
tese
bár
friss
esz
alsz
nök
nín
idej

P
(S

óra
ma
de
ki
ni
m
le
la
eg
an

leegészségesebbikét a sélést űzhesse. Sőt esetleg az sem, hogy korcsolyázhasson. A séta azonban mindenkinek, aki akarja, rendelkezésére áll. És ezt, ki is kell mindenkinek használnia, aki nem akar korán öreg és kedveszegett lenni, aki egészségét meg akarja tartani, aki meg akar maradni karcsúnak és jómozgásúnak, aki nem akarja, hogy fájó gyomra, pangásban szenvedő belei legyenek és aki nem akar idegesen, önmagának és hozzátartozóinak terhére lenni.

Naponta egy-két óra gyaloglás, lehetőleg nem túl melegen öltözve, vízhatlan cipőben, mély, nyugodt lélegzés mellett, tökéletesen elég. Utána bármit is dolgoztunk, bármilyen kimerültek is voltunk — teljesen frissnek érezzük magunkat, jóétvágygal eszünk, élvezzük az otthont és remekül alszunk. Ne mondja hát senki — tudom, a nők hajlamosak erre, — hogy *nem érek rá, nincsen időm*, mert erre mindenkinek kell idejének lennie, hiszen ezzel az egy-két

Pécsi Babi
(Schäffer felv.)

órás sétával alapozzuk meg nemcsak a mának, hanem az öregkornak az egészségét, derűjét is.

Aki sportol, okvetlenül tartson be néhány kipróbált sportszabályt.

1. Soha se menjen sportolni, ha egészsége nincsen teljesen rendben, mert a legkisebb meghűléssel kezdett sportolás is könnyen lerakhatja a végzetes meghűlés alapjait.

2. Kerülje az „eröltetést”. A napi tempót lassan, okosan kell fokozni, mert csak így egészséges és csak így érjük el vele a célt, amelyért történik.

3. Az eleinte mindig fellépő izomláz miatt nem szabad a sportot abba hagyni. Fokozatosan folytatni kell, mert az izomláz könnyebben elmúlik a mozgásban, mint a mozdulatlanságban.

4. Ha fáradtak vagyunk, hagyjuk abba a sportot és csak a fáradság elmulta után kezdjük újra.

5. Hazatérés után, átfázva soha se üljünk közvetlen a meleg közelébe. Várjuk meg, amíg testünk hozzászokik a szoba hőfokához.

6. Ötszáz méteren felül mindig használjunk kenőcsöt, mert a nap sugarai ott már annyira erősek, hogy különösen a hóról vagy sziklafalakra visszaverődve könnyen égési sebeket okozhatnak.

7. Ezer méteren felül ne mosakodjunk vízzel — főként ha a nap már „megkapott” bennünket, hanem használjunk tisztító kenőcsöt vagy olajat.

8. Mig mozgunk, inkább kevesebb ruha legyen rajtunk, mint több, mert mozgás közben megfázni, főként magaslaton és szélcsendben, még egyetlen batisztblúzban sem lehet.

Bozzay Margit

álláspont

írta Jorday Sándor

Semmi különösebb jelentősége nincsen az itt következő jelenetnek; én mulatságosnak tartottam az kölcsönöz neki, hogy szóról-szóra megtörtént s igaz minden szava. A történethez hozzátartozik, hogy a beteg, aki egy klinikának fehér ágynak feküdt, műtéten esett keresztül. Két napja majdnem mozdulatlanul kellett, hogy maradjon, mert kioperálták a manduláit. Ennek a műtétnek az a sajátossága, hogy a betegnek semmit vagy csak nagyon keveset szabad beszélnie és nyolc napig az a veszély fenyegeti, hogy a seb felszakad s torkát elönti a vér. Ez persze mindenkinek egyaránt kellemetlen. Az orvosnak, aki ilyenkor esetleg kétkedik saját tökéletességében, az ápolónőnek, aki tehetetlen és a betegnek, aki ennek a kis eseménynek hatása alatt jobblétre szenderül. Ebben az esetben azonban semmi tragikus esemény nem zavarta meg a dolgok rendes lefolyását. Ismeretes, hogy az orvosok semmitől sem irtóznak jobban, mint a rendetlen külsejű betegtől. Szennyben, vérben vájkálnak, de a súlyos betegtől is megkívánják, hogy borotválva legyen. Ebben az esetben is így történt. A beteg hiába tervezte, hogy sápadt arcához hosszú, lengő szakállt növeszt, az orvos beküldte a klinika borbélyát és ezzel a jelenet kezdetét veszi.

Borbély: Csak egészen ernyedten tessék a fejet hagyni. Nem lógatni, ernyedten. Nekitámasztani. (Átmenet nélkül, orvosi szükszavúsággal.) Hány napos?

Beleg (a kérdést megértette): Tegnapelőtt vették ki a mandulámat.

Borbély (nem hajlandó ezt a laikus stílust követni és orvosi hangon folytatja): Két napos. Nem húzni a bőrt! Ez a fontos. Gyengéden. Felöltött emberről beállhat vérzés.

Beleg (félénken, halkán, mert tulajdonképpen nem is szabad beszélnie): És gyermeknél?

Borbély (orvosi kérdésekről laikusnak nem nyilatkozik, de azért felel): Az más. De gyereket nem borotválnak. Micike! (Ezt a takarítónőnek mondja, aki ezalatt tesz, vesz a szobában.) Ki végezte a műtétet?

Beleg (válaszolni akar, de a borbély szappanos esetjével elnémitja. A Micike alkalmasabb arra, hogy felvilágosítással szolgáljon.)

Mici (tisztelt a borbélyt és ezért inkább kevesebbet mond, mint szeretne): Laub főorvos.

Borbély: Nem ismerem, úgylátszik nem járt eddig mihozzánk operálni.

Mici (szolgálatkészen magyarul): A beteget rajonganak érte. Olyan udvarias alacsony ember.

Borbély (felháborodásában egy pillanatra a beteg szájában felejtí a szappanos esetet, végül megrójjja): Az Ádám tanár is kis ember! Sőt kisebb és mégis! (Másról beszél.) A hetvenegyet ki csinálta? Szem volt.

Mici: Imre professzor. (Hirtelen, csodálkozással és meglepetéssel.) De hiszen a hetvenegyes nő. És maga mégis tudja?

Borbély (megfedli a kis tudatlant): Tudhatja Micike, ami ebben a házban történik, arról én tudok.

Mici: Igaz. Ha maga valakinek megjósolja, hogy befejezte, akkor az meghal. Például a kettes.

Borbély (elismeri, de szerény): Igen, mondtam és reggel hétkor meg is halt.

Mici (hirtelen bőbeszédű lesz): Fiatal volt szegény. Alig harminc éves. Olyan szőke, vékony ember. Ha reggel takarítás közben hallottam köhögni, akkor egész napra elment az étvágyam, annyira megsajnáltam.

Borbély (nyersen és most vádol): Tudták és mégis itt tartották. Szépen haza szállíthatták volna és akkor mint minden rendes ember, a saját lakásában nyugodtan meghalhattak volna.

Mici (sóhajt, de maga sem tudná megmondani, hogy mit sajnál): Bizony, bizony. Ilyen fiatal ember. Alig hat hónapja, hogy megnősült. Szegény felesége!

Borbély (ezúttal szavai nem tűnnek ellentmondást, még gondolatban sem. A helyzet komolyságára való tekintettel a borotvát egy pillanatig arcom fölött hagyja lebegni): Azt, azt a nőt nem kell sajnálni.

Mici (engedelmes és megérti, hogy a szegény szőke fiatal ember járt ezúttal jobban és tovább törölget): Ja, úgy!

Beleg (miután a borotválkozás befejeződött és a szappant már a borbély lemosta arcaról, szeretné megtörölni magát).

Borbély (ellentmondást nem tűrő hangon rendelkezik és gyengéd szaktudással ő töröli meg a beteg arcát): Nem kérem, ezt nem engedhetem meg. Talán két nap múlva. Akkor is előbb látnom kell. Semmit nem ígérhetek. Most még beállhat a vérzés. (Orvosi modorát egy pillanatra sutba dobja és felveszi a borbélyok nyájas hanghordozását.) Egy kis alkoholt? (A betegre rálehel, majd rideg üzleti hangon kijelenti.) Egy pengő.

Az egér

Írta: PAPP TAMÁS

Mult ősssel megálltam a körúton, hogy szőlőt vásároljak. Az árus, régi vevőnek járó előzeteskedéssel köszöntött, s míg a szebbnél-szebb gyümölcsöket nézegettem, megszólalt:

— Van egészen friss magvaváló szilvám. — Magvaváló szilva — ismételtém önkéntelenül, — adjon belőle félkilót.

Ránéztem a nagy kosár hamvaskék gyümölcsre s míg fizettem és lassan tovább indultam, hirtelen egy kedves, vékony hangocska esendült fülembé. Messziről jött, évtizedek távolságából, s olyan valószínűtlenül halk és finom volt, mint a zenélőóra muzsikája. A hang elvitt magával s egyszerre ott voltam újra, a régi gimnáziumban, a régi tanteremben. Ősz van, sűt a nap, az ablakok tárva-nyitva, s mi, elsőosztályos kisdíjakok vágyakozva pillantunk néha a nagytemplom tornyára, melynek óramutatója kétségbeesetten lassúsággal kúszik előre, mint mindig, ha felülésre került a sor. Elöttem törékeny kisiű, az osztály első tanulója, vékony hangocskáján széleseben kerepeli a feladott leckét.

— Szeptember hónap legkedvesebb gyümölcse a szilva, mégpedig a hamvaskék, magvaváló besztercei vagy herzenzei szilva...

Szemközt a katedrán Németh tanár úr figyel s ahogy így felmerült a multból kedves alakja, körülrajanak az emlékek, s nem tudok másra gondolni. Látom köpcös termetét, hatalmas boltozatos fejét, őszbecsavarodott nagy bajuszát s szénfekete, bozontos szemöldökét, ami olyan jellegzetes külsőt biztosított számára. Hallom amint magyaráz, helyesebben mesél és mi áhitattal figyelünk. Természetes, hiszen sohasem untatott bennünket nagyképű előadásokkal. Ehelyett mesélt. Mesélt színesen és egyénien, olyan áradó szöböséggel, hogy lélegzetelfojtva hallgattuk. Messziről, látszólag a tárgyhoz nem tartozó dolgokkal kezdte, csak a végén térve rá arra, amit tulajdonképpen mondani akart, de akkor érthetően és világosan magyarázta meg annak lényegét. Sohasem felejttem el például, mikor az ibolyáról kellett beszélnie, elmondta — Port Arthur ostromát...

Hallottunk a cári Oroszországról, a rohamosan civilizálódó japán népről, a köztük dúló háború előzményeiről. Leírta a büszke várat, amit olyan hőies elszántsággal ostromolnak és védenek immár hónapok óta. Végre egy kis postagalambnak sikerül berepülni oda, a körülzáró csapatok felett. Apró papírtekerces van lábára erősítve s ahogy kibontják, egy szál ibolya hull ki belőle. Egy szál ibolya, azok szeretetének jelképe, akik a

messze távolban is velük vannak, rájuk gondolnak.

— Ime — mondta Németh tanár úr, — ennyi mindent jelenthet egy szál ibolya. Pedig igénytelen kis virág, talán a legigénytelenebb és legszerényebb a természet pompás virágoskertjében. Még hideg és kopár a világ, mikor felüti fejét a haraszt alján — s aztán elmondta mindazt, amit az ibolyáról, mint növényről meg kell majd tanulunk.

Nem tudom, másnál beválna-e ez a módszer, bizonyos azonban, hogy Németh tanár úrnál bevált. Nemesak oktatott, de elérte azt is, hogy semmit olyan szívesen nem tanultunk, mint a természetrajzot. Minden órát jeletetessel kezdett s ha két olyan fiú akadt, aki nem tudta hibátlanul a leckéjét, akkor elmaradt a mese. De erre alig kerülhetett sor, mert azt, akinek hanyagsága miatt így kellett bűnhődnünk mi magunk páhoituk volna el, a következő szünetben.

Mégis egyik meséje, helyesebben annak kiragadott mondata volt az oka, hogy ez a kedves tanárunk búcsút mondott a szolgáltatásnak s bevonult hatalmas fenýökkél beültetett birodalmába, ahogy tréfásan maga nevezte a kertét, mely házat körülvette.

Második gimnáziumba jártunk, s állattant tanultunk. A tanév vége felé került sor arra a fejezetre, melynek címe: „Az egér”. Németh tanár úr ezúttal is kitétt magáért. Vissza vitt a lovagkorba s leírta, hogy nézett ki akkoriban egy dunántúli nagyúr várkastélya. Csillogó szemmel hallottunk a felvonóhidakról, a várhástyákról, lovagtermekről, ebédlopalotákról, a várbeli vitézek életéről, s egy kicsit megfájdult a szívünk, hogy miért nem élhettünk azokban a csodálatosan szép időkben. A mese aztán oda kanyarodott, hogy egy napon a vár ura vadászatra indult. Ma is el tudnám mondani, hogyan írta le a kísérő fegyveres hadat. Elment a várúr, s mert özvegyember volt és egy rokonát sem türte maga mellett, alig tette ki a lábát, a magára maradt eseléség nagy sütés-főzést rendezett. Bőséges lakmározást csaptak s mert közben jócskán ittak is, úgy nekibátorodtak, hogy még a lovagterembe is bemerészkedtek... A hatalmas boltívek alatt az egyik legény derékon kapta a falakra aggatott fegyverektől ijedező párját, mire egyszeribe táncra perdült az egész sokaság. Döngött a padló, visszhangoztak a falak jókedvű kurjongatásuktól. Nem lehet hát csodálni, hogy a szokatlan zajra, az egyik sarokban álló hatalmas faragott szék mögül elődugta orrát egy ici-pici egér. Rögton

Délibáb

észrevették s a duhajkodók egyike hozzávágta a kucsmáját. Szegény kis állat ész nélkül menekült s rémületben nekiszaladt a sokadalomnak. Nosza lett erre ribillió. Az asszonyok, lányok kényeskedve síkongtak, a férfiak minden kezük ügyébe eső tárggyal megeelőzték a nem várt jövevényt. Mit tehetett mást a szerencsétlen, felszaladt egy csizma szárára, A csizma Katié volt, a száz-hús kilós szakácsné, s ő most már nem tettetett, hanem őszinte rémülettel sikoltotta túl a kényeskedőket:

— Uram segíts! Uram segíts!

Harsány kacagásra fakadtunk, elképzelve Kati, amint elhízott termetével jobbra-balra ugrál ijedtében. A tanár úr folytatta:

— Mindenki köréje seregett. A csizmaszárát csapkodták, hogy elzavarják a kis egeret, ám az villámgyorsan felszaladt a Kati térdére...

Ebben a pillanatban csengettek s Németh tanár úr abbahagyta a mondatot.

— Jövő órán folytatjuk — ígérte távoztában.

Alig vártuk a következő órát, hogy megtudjuk, mi is lett Kati-val. A sors azonban másként határozott. Németh tanár úr éppen csak feltette a szokott kérdést:

— Miről is beszélünk a múlt órán?

Annyi idő volt, hogy kórusba válaszolhattuk:

— Az egérről!

Ebben a pillanatban nyílt az ajtó s nagyhatalmú főigazgatónk vonult be rajta az igazgató úr kíséretében. Látna, hogy magyarázat készül, kegyesen intett:

— Ne tessék zavartatni magát, tanár úr!

Németh tanár úr valószínűleg elfelejtette, hol szakadt félbe a mese, rámutatva az első pad elsőre, megkérdezte:

— Emlékszel-e, hol hagyttuk abba a magyarazatot?

Az első pad első felugrott s harsányan jelentette:

— Ott, mikor a kis egér a Kati csizmájáról felszaladt a térdére s az nagyot síkított — és büszkén nézett szét, várva a dicséretet, amiért ilyen pontosan megjegyezt minden szót.

Pillanatig csend volt, akkor a főigazgató úr lassan ránézett az igazgatóra. Az igazgató úr Németh tanár urat nézte, aki első pad elsőre tekintett s ráivallt:

— Ül le, számár! Felelünk!

Első pad első rémületen ült le s nem értve, mivel vonta magára a tanár úr haragját, úgy összehúzódkodott, mint egy kis sün-disznó. Aztán feletünk s fújtuk a leckét, mint a vízfolyás. Kár, hogy a főigazgató úr ezt már nem hallotta, mert alighogy az első fiú befejezte mondókáját, felállott és kissé megbiccentve fejét, kivonult az osztályból. Éreztük, valami történt s kétszeres buzgalommal hadartuk a feladott anyagot. Csak akkor enyhültünk meg, mikor az óra végén Németh tanár úr megjegyezte, hogy legközelebb mesélni fog.

Mesélt is, de nem az egérről. Mesélt egyfolytában az év végéig még hátra lévő néhány héten keresztül. Fel már nem szóltott senkit, csak a vizsgán. Nem vallott velünk szegényt, annyira nem, hogy az elnöklő igazgató úr megdicsérte az egész osztályt. Mi mégis akkor örültünk igazán, mikor távoztában Németh tanár úr azzal búcsúzott:

— Én is meg vagyok veletek elégedve, fiúk!

Leszállt a katedráról s szokott, kényelmes lépteivel ment ki a teremből. Meghatva néztünk utána, pedig még nem is tudtuk, hogy szeptemberben már jön vissza közénk...

Arra azonban ma is kíváncsi volnék, hogy is szőtt volna tovább a mese a száz-húszkilós Kati-ról, meg az ici-pici egérről?!

Boldog házasságot akar élni?

Meg akarja ismerni a boldog házasság titkát? Tudni akarja a családi háborúságok őszinte okait? Szeretne házasságából minden békétlenséget kiküszöbölni? Szeretne olyan boldog lenni, mint amilyenek házasságukat legszebb álmaiban képzelte? Olvassa el *G. P. Heath*-nek, *A férjhezmenés művészete* c. nagyszerű könyv szerzőjének új művét, melynek címe:

A boldog házasság tudománya

Az olvasók ezreinek elismerő levele tanuskodik „A férjhezmenés művészete”-nek páratlan irodalmi és gyakorlati értékéről. Ennek alapján jogosult az a bizalom, amelyet a megrendelők tömege a megjelenésre kerülő új műnek előlegez.

A kb. 250 oldal terjedelmű, izléses kiállítású mű bolti ára 1 pengő 50 fillér lesz, de **Budapesten 96 filléres, vidéken pedig 1 pengő 12 filléres** kedvezményes áron szállítjuk mindazoknak, akik a könyvet megjelenés előtt az alábbi szelvény beküldésével megrendelik.

E szelvény borítékba téve, nyomtatványként, nyitva, 2 filléres bélyeggel adható fel, ha a megrendelő nevének és lakcímének kívül más közlést nem tartalmaz.

Szelvény

Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat Rt. Budapest, VII, Dohány uca 12.

Megrendelem „A boldog házasság tudománya” című könyvet 1 pengő 50 fillér helyett **Budapesten 96 filléres, vidéken 1 pengő 12 filléres kedvezményes áron bérmentve**. A könyv megjelenésének idejéről Önök értesítést adnak, amelynek vétele után a vételárát befizetési lap úján beküldöm.

Pontos lakcím

(2)

A megrendelő olvasható aláírása

an je-

zmája-
kíftott
dícsé-
gyzett

azgató
azgató
ő pad

értve,
ragját,
s sün-
leckét,
ató úr
z első
kissé
ályból.
galom-
akkor
Németh
b me-

t egy-
vő né-
zólított
velünk
ő igaz-
tyt. Mi
voztá-
gedve,

yelmes
a néz-
hogy
szénk...
hogy
szkilós

ii?

őszinte
lenni,
zmenés

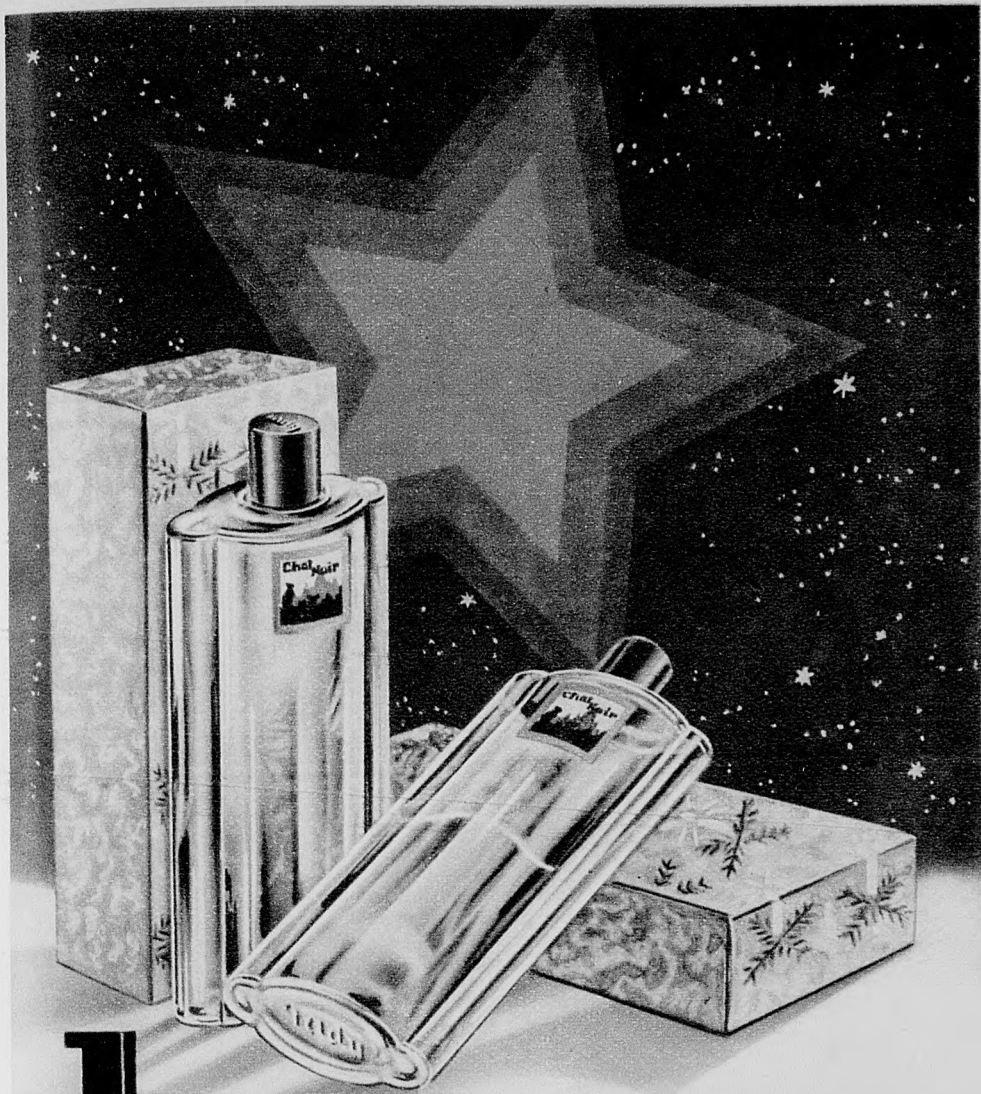
áratlan
tömege

mpesten
a köny-
fel, ha

ea 12.
Buda-
nésének
öm.

isa

ibáb

Lady Chat Noir

Lejje meg ismerőseit

Délbáb

A Pálosok harangjai

A PESTI HARANGOK!...

A harangszót mindenki örömmel hallgatja és gyönyörködik benne. A munkától elfoglalt ember is boldog, ha a harangkongást hallja, mert ez valami szebbet, jobbat jelent. Az ember mosolyogva, áhitattal néz fel a magasba, a harangot rejtő torony irányában. Van valami megnyugtató, lelket emelő a harangok zenéjében.

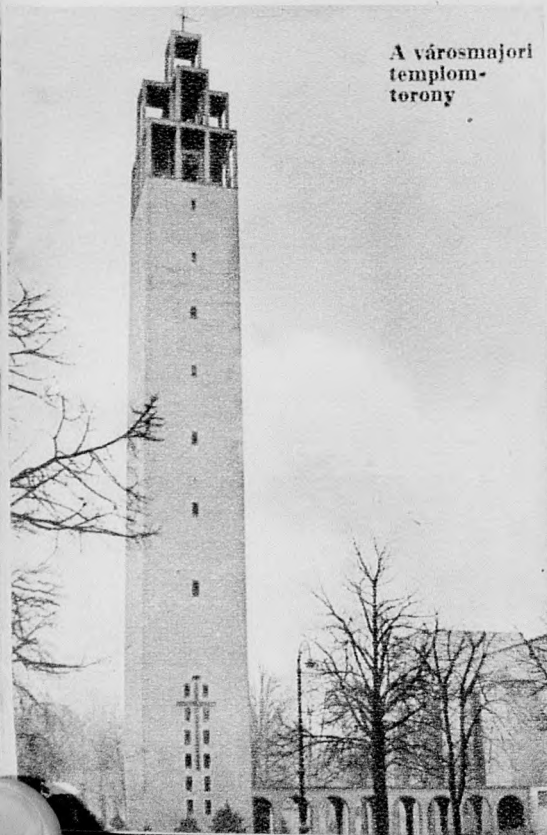
A leghíresebb és legnépszerűbb harang Budapesten és hazánkban az egyetemi temp-

lom 12 mázsás harangja. Ennek a haragnak gyönyörű zengésű hangját a rádió nemcsak a városba, hanem messze vidékre is elviszi.

Először hát ezt a híres harangot látogattuk meg Dalmán Istvánnal, a feketenadrágos, szürkekabátos, kékkötényes harangzóval, „házi néven” Pista bácsival együtt.

A torony csúcsában középen van a Boldogasszony harang, köröskörül a kisebb harangok vannak elhelyezve. Innen a toronyablakból gyönyörű kilátás nyílik a Pázmány Péter Tudományegyetem tetejére, másik oldalon pedig Budára, a Citadella felé.

Érdekes történetük van a Kálvin téri református templom háborúelőtti harangjainak. Az 1827-i novarinói ütközetben a tengerbe merült török ágyúk ércéből Ebenhart Henrik pesti harangműves mester öntötte a harangokat. Két harangot az egyház, egyet pedig Aebly Fridolin polgár adományozott a templomnak. A 21 mázsás nagy és a hat és fél mázsás legkisebb harangot

A városmajori templomtorony

A Gellért-hegy panorámája a Kálvin téri ref. templomból

Délihát

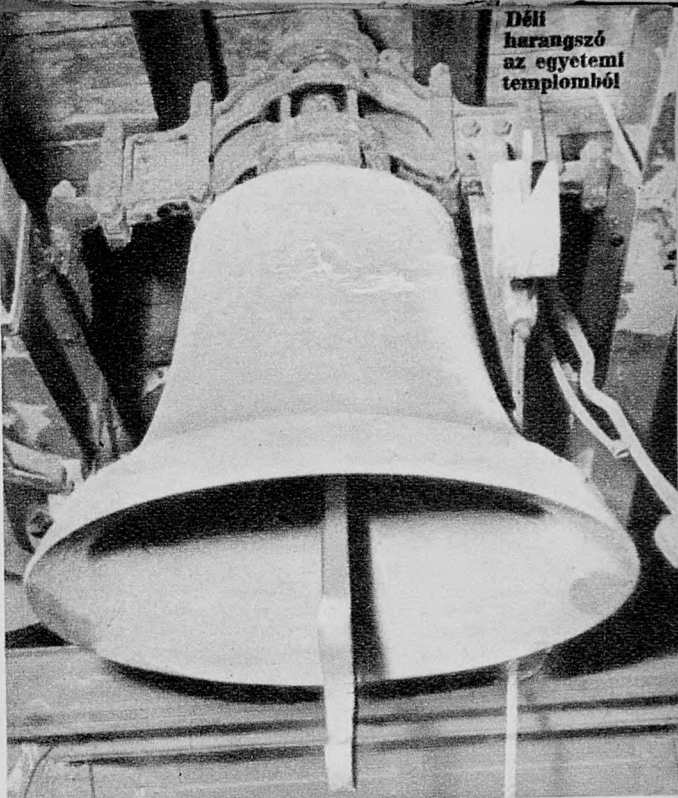
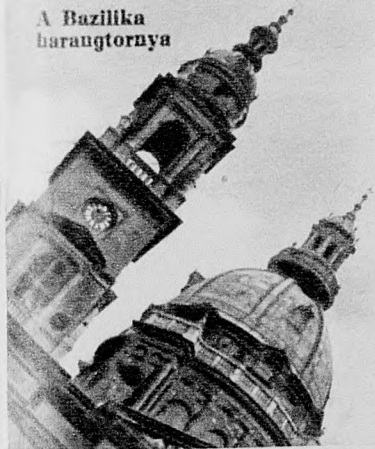
a következő felírás díszítette: „A helvét vallástételt követők Sz. K. Pest Városában lévő eklésiája öntette az 1833. esztendőben.”

Az új nagy harangot a háború után szerelték fel, hogy a Ferencvárosnak a Duna felé eső részén, a festőien szép Citadella irányában messze hirdesse az Igét.

Az Erzsébethid pesti hídfőjénél, a Duna partján álló belvárosi főplébániatemplomnak hét harangja van. A lélekharang, a Nékám Lajos professzor adományát képező Szt. Lajos (esti) harang, Szent Róbert, a több évszázados Szentháromság, Szent János, Szent István harang és néhai Sipőcz Jenő adakozását dicséző Nagyboldogasszony harang.

A budavári koronázó Mátyástemplom tornyában több harang dicséri az Urat. A

A Bazilika harangtornya

Déli harangszó az egyetemi templomból

Boromei Szent Károly, a „Klempa-család ajándéka” harang, a budavári hívek adományából összegyűjtött pénzből felállított Szent Lajos és Szent László harang. Legrégibb harangjuk, a jezsuiták idejéből való Szent

Anna harang, háromszáz éves. A háború alatt a Mátyástemplom harangjait nem adhatták át agyúöntés céljaira. Ugyanis a harangokat csak a torony lebontása esetén lehetett volna elvinni. Budán, a Gellérthegy oldalában, a Duna partján, 1934 nyarán épült a festőien szép fekvésű, a lengyelországi Censtochowából ide telepedett pálosrendi szerzetesek kolostora. A villamos harangjátékhoz tartozó huszonhat pálos harang napjában többször megszólal, hogy kedves Istent dicsőítő dalival gyönyörködtessen.

A Bazilika nagy harangját Walser Ferenc harangöntőmester készítette. Az ötös autobus megállójánál a modern stílusban épített pasarétiúti Szent Anna templom harangjai 1933-ban szólaltak meg először. Nemrégiben kolostort is építettek ide. Festői környezetben épült a városmajori Jézus Szíve templom. A harangokat a hívek adományából vásárolták. Érdekes a teljesen külön felépített harangláb.

L. M.

Déliharang

Kilátás a koronázó Mátyástemplomból

A MAGYAR „FIDELIO” ELSŐ ELŐADÁSA

IRTA: SEBESTYÉN EDE

December huszonnyolcadikán, Karácsony hetének esütörtökén lesz száz esztendeje, hogy a Nemzeti Színház igazgatósága hosszas és gondos előkészítés után bemutatta Pest magyar közönségének Beethoven egyetlen színpadi remekművét. A „Fidelio” akkor már nem volt ismeretlen nálunk, mert a német operatársulatok többször előadták; a magyar „Fidelio” mindazonáltal nevezetes eseményt jelentett, mert éppen olyan kemény próbája volt az új magyar színház teljesítőképeségének, mint ugyanannak az évnek májusában a „Don Juan” magyar nyelvű előadása.

„A fertelmes idő dacára is olly néző tömeg jelent meg — írta a „Honművész”, — hogy üres helyet igen gyéren leheté látni”. De valószínű, hogy a nagy érdeklődést nem a „Fidelio” egymaga keltette az est iránt, hanem az is, hogy Liszt Ferenc jelen volt, mint néhány főúr vendége.

A címszerepet Schodelné énekelte, akit akkor már Magyarország határain kívül is ismertek, leginkább Bécsben. Ő volt a szereplők között az egyetlen igazi nagy művész, európai színvonalú énekes. Természetes tehát, hogy kiemelkedett környezetéből s hogy a bemutató előadás közönsége első sorban őt ünnepelte.

„A közönség zajos tapsokkal üdvözlé első felléptekor Schodelné asszonyt, — írta a „Honművész”. Harsány éljenzéssel, tapsok és több ízbeli, sőt egymás után négyszeri előhívással is tisztelé őt játék közben s a felvonások után. E classikai mű sok nem magyar ajkú pestit édesgete ma színházunkba”.

A „Fidelio” a negyvenes évek közepéig állandóan műsoron maradt, de 1845-től 1864-ig, tehát két évtizedig egyetlen egyszer sem adták elő. Így történt, hogy negyvenöt év alatt mindössze ötvennégyig emelkedett előadásainak száma. Mozartnak valamivel több szerencséje volt, ez alatt az idő alatt hatvanegyszer volt műsoron a „Don Juan”.

Beethoven nagyobb művei, főként a „Missa Solemnis” és a IX. szimfónia, igen viszontagságos körülmények között születtek, de egyikkel sem volt olyan sok kellemetlensége, mint egyetlen dalművével. Ez természetes is, mert ebbe már beszélt a színház is az ő sokféle zavartkeltő lehetőségével.

Előbb a szöveggel voltak bajok. Beethoven kifogásolta, hogy olyan szöveget adott neki a színház, amelyet előzően már megzenésített egy francia és egy olasz szerző. Azután baj volt a szöveggel, mert súlyos színpadi hibái voltak. A nyitány sem tett szert az igazgatónak és másikat kért helyette.

Beethoven

Az énekesek kifogásolták a szövegeiket, mert nehezen tudták megtanulni. A zenekar tagjai elkedvetlenedtek Beethoven kritikai megjegyzései miatt és nem jártak el rendszeren a próbákra. Mindehhez hozzájárult még az is, hogy dilettáns főurak folyton ott lábaltankodtak a színpadon és mindenbe beleszóltak. Az egyik próbán kifogásolta Beethoven, hogy a harmadik fagottista nem jött el, mire Lobkowitz herceg leintette:

— Három fagott, vagy kettő, az mind egy. Így is jó lesz!

Beethoven uralkodott magán és nem szólt semmit; de a próba után, amikor hazamenet elhaladt a herceg palotája előtt, a nyitott kapunál megállt és kiadta a mérgét. Bekiáltotta háromszor, egyre emeltebb hangon:

— Számár! Számár! Számár!

Végül sikerült valahogyan minden akadályt leküzdeni s az előkészítést zavartalanul folytathatták. Mikor azonban elérkezett a bemutató előadás napja, Napoleon már a schönbrunni kastélyban ütteté fel főhadiszállását és Bécsét elárasztotta a francia katonaság. A polgárok ijedten húzódtak vissza lakásukba, s a színházban a francia tiszteken kívül csupán Beethoven legelszántabb barátai és hívei jelentek meg. Az előadás vontatottan, hangulatlanul ment végbe. A „Fidelio” megbukott. A harmadik előadás után levették a műsorról.

A következő évben radikális rövidítéssel és újabb nyitánnyal felújították, de sikertelenül. A második előadás után Beethoven visszakövetelte a partitúrát és hazavitte. Csak nyolc esztendővel utóbb, 1814-ben adta vissza, alaposan javított szöveggel, két felvonásra rövidítve és ismét új előjátékkal. Így készült ehhez az egyetlen operájához négy nyitány.

A harmadszori bemutató első előadásán Beethoven maga vezényelte a zenekart, amely most már a legnagyobb lelkesedéssel végezte feladatát. Ezen az estén végre jóra fordult a „Fidelio” sorsa. Huszonegyszer adták elő ebben az évben Bécsben és rövid idővel utóbb a német színpadok is felvették műsorukba. Pesten 1820-ban mutatta be egyik német operatársulat.

Oltárok szentje

A budai Szent Imre Collegium növendékei a Belvárosi Színházban jótejkony célra előadták Pálffy Erzsébet grófnő „Oltárok szentje” című misztériumát. A darabot Danis Jenő alkalmazta színiére. Képek a darabból: 1. A villareali kolostor szerzetesei. 2. Dr. Szentgyörgyi Tamás és Ungvári Gyuszi. 3. Danis Jenő

kat,
ekar
kriti-
ren-
árult
n ott
enbe
solta
nem
ette:
mind-

szólt
menet
ritott
Be-
ngon:

aka-
tala-
ezett
hár a
hadi-
ancia
adtak
ancia
szán-
z elő-
ment
adik

téssel
siker-
noven
vítte.
4-ben
i, két
kkal.
jához

lásán
kart,
léssel
jóra
yszer
rövid
ették
a be

bál

A SZENESLÁDA

Irta: POLGÁR LÁSZLÓ

Még ma is, amikor elalvás előtt az ágyamban kucorogva végiggondolom az egész napomat, az apámat látom magam előtt és midőn beszámolok neki mindenről, ami aznap velem történt, amit tettem, végeztem, ha látom a szomorú arcát, hallom, amint rosszalóan szól hozzám és kétségbeesetten kérdi:

— Mi lesz veled? — akkor tudom, baj van. De ha bólint, arra mosolyogva ájulok álomba, mert érzem a gyermeki engedelmeségnél azt a lehetőséget, halvány árnyát, amely még mindig apám vasakarátának a hatása, az, hogy a saját eszményi képmását, képzelt énjét velem akarta jussoltatni.

Mert az én apám szűkszavú bölcsessége, a hajlíthatatlan, igazságos természete, mindig félelmetesen érezte velem zsenge éretlenségemet, a gyermekkortomat, amely ellen hiába lázadoztam egészen addig, amíg az ő fagyos keménysége lassan-lassan fel nem engedett, tekintélye, a feltétlen engedelmisséget parancsoló gigászi magasságából le nem ereszkedett hozzám és engem viszont lentről, fiatalságom alacsonyrendűségéből fel nem emelt magához.

Olyan szeretve féltem őt, mint a Teremtőt, akiből sarjadtam.

Anyámtól tudom, amikor Sz... n éjfékor bejárt a pályaudvarra a belgrádi gyorsvonat, amelyet apám, mint állomásfőnök aranygalléros formaruhájában éppen tisztelegve fogadott, a szolgálólányunk pedig lélekszakadva vitte neki a hírt:

— Tekintetes úr! Fiú lett! — örömben összeölelte a kollégáit, felrohant az állomásfőnöki lakba, mert ott láttam meg a petroleumvilágot és — sírvafakadt.

Nem bízta a fürdetésemet, meg pólyázásomat sem a bábára, sem az akkor még tizenhétéves anyám kezeire, hanem a szolgálata előtt és után, de napközben is felszaladt és mindent maga végzett el.

Négyéves koromban torokgyíkba estem. Akkor még nem találták fel az oltást e betegség ellen, az én apám egész éjszakákat ott virrasztott az ágyam mellett, leste a lélek-

zetemet és minden negyedórán petroleumos kendővel csavarta körül a mutatóujját, avval tisztította ki a torkomat, Kigyógyított.

Felépülésem jutalmául triciklit kaptam, amely nem bizonyulhatott valami gyors közlekedési eszköznek, mert hamarosan meguntam: otthagytam egy délelőtt a járművet a vágányok közt, felmásztam az előttem álló expresszvonat étkezőkocsijának a lépcsőjére, leültem, megfogózkodtam a vasrácsban és mint ingyenutas négy falut hagytam a hátam mögött. Persze az otthoniak észrevették az elbitangolásomat, az apám táviratozott utánam, mert az első megállónál a vonatvezető levakart a lépcsőről és hajtányon küldött vissza. Ekkor kóborogtam el először és kaptam fogadtatásul emlékeztetel szerint az első és egyszerűs mind az utolsó fergeteges verést.

Azon az estén, amikor lefektettek, halkan benyitott az apám a gyerekszobába, megállt az ágyam előtt, én pedig alvást színletem és vártam. A szomszéd szobából az üvegajtón beszűrődő, gyér világosságnál láttam a sunyira hunyorított pillám mögül, amint ő elmosolyodott, óvatosan megigazította a fejem alatti kispárnámat, elsimította homlokomról a hosszú, szőke hajamat, betakart és lábujjhegyen osont ki. Így, csupán lopva tudtam meg, hogy valamit érez is irántam, de szemtől-szemben sohasem láttam, mert ő állhatatosan leplezte a szeretetét, rövidebbre fogott és ez egyetlen eset kivételével nem emlékszem egész gyermekkorom idejéből apám cirógatására, babusgatására, csókjára, ölelésére, vagy bármilyen kényeztetésére. Később, amikor már kinőttem a gyerekágyat és lurkóvá cseperedtem, még ez a parányi, szinte suttymban elesent gyengédsége is megszűnt, csak a sarokbaszorító, mérges, szikrázó tekintetét láttam és a vezényszó rövidségű, ellentmondást nem tűró parancsait hallottam.

Nem ütött meg, de reszkettem a tekintetétől.

Már felsőgimnáziumba jártam, amikor megengedte, hogy délutánonként vele sétálhassak. Az én vasutas pontosságú apámnak még a lépésén is látszott a régivágású urak kimértsége és zárkózottsága. Ha beszélgettünk és kérdeztem tőle valamit, fél-lépéssel előbbre ugrottam, a szemébe csillant a tekintetem és úgy vártam a választát, mint a cukorért szolgáló tacsikutya. Ha viszont én feleltem az ő kérdéseire valami meglepőt, olyat, amilyent még ő sem várhatott el tőlem, szempillantásra meghökken, elsimította a fekete bajuszát, nyilván restelte előttem ezt a titkolt mosolyát, amely a szájaszegletén játszott. De el is fordult ilyenkor, mert nem akart meg a tekintetével sem megjutalmazni, vagy csupán elismerni.

TALÁLKOZÁS AZ IFJÚSÁGGAL

IRTA: TORDAY SÁNDOR

A nagyszerű regényíró versei ezuttal először jelennek meg, izléses, modern kiállításban a Renaissance könyvkiadó kiadásában. Ára 2 pengő. Kapható minden könyvkereskedésben.

Megrendelhető Tolnai Világlapja könyvesboltjában Budapest, VII, Dohány u. 12

A végső iskolai bizonyítványommal állottam elé és dicséretet várva büszkén feszítettem ki a mellemet. Az apám ridegen ennyit mondott:

— Rendben van.

És amikor a haretérre mentem, férfias kézfogással így köszönt el:

— Az Isten áldjon meg, — hátatfordítva nyomban elsetett, félt, talán meglátom a szemében csillogó könnycseppet.

A béke első hónapjaiban én is jobban örültem visszahozott életemnek a kelleténél és a kocsmái cimborák, a bor, sokszor virradásig marasztaltak. De reggel dolgoznom kellett, valami kevés alvás elengedhetetlen volt. A másnapi munkámtól még nem is félttem volna annyira, mint inkább a hazamenéstől. Szégyeltem léhaságomat és mindent elkövettem, hogy apám észre ne vegye, mikor kerülök az ágyamba. Már nappal beolajoztam a szobaajtót, hogy nyikorgása ne hallatszék át a szomszéd szobába, ahol ő aludt. Éjszaka a folyosón kezdtem a vetkőzödést, kifűztem a cipőmet, felgomboltam a mellényemet, szétbűztam a nyakkendőmet, az előszobában pedig mindent levettem és a fogásra akasztottam. A kilincset óvatosan, lassan nyomtam le, vigyázva nyitottam be, úgy közeledtem a redőnyökkel elzárt sötétségben az ágyam felé, amikor:

— Bum! — belerúgtam valamibe, ami kongó bádoghangot adott.

Ott álltam megsemmisülten, gyökeret vert lábbal és szorongva vártam. Mi lesz most? Jaj csak ne hallotta volna azt a dübörgő csattanást, csak fel ne ébredne szegény ott a másik szobában! De felkattant a villany és kiszólt az apám:

— Hány óra?

— Tizenkettő elmúlt — hazudtam.

— Igen — válaszolta korholó hangon, — elmúlt, de már három órája.

A keserűség összeszorította a torkomat, bebujtam az ágyamba, de nem jött álom a szememre. Fogadkoztam, ígéretet tettem magamban, ilyesmi többé nem fog előfordulni. De hogyan került az a nyavalyás, horpadt szenesládá a szobám közepére, pontosan az ajtót és az ágyamat összekötő vonalba? Jenő öcsém, vagy talán Olga hugom tette oda? Nem, ilyen bárgyú tréfát ők se eszelhettek ki. Vagy a szobalány? Eh! Dehát akkor kicsoda?

Másnap este már tizenegykor elbúcsúztam a barátaimtól és azzal az eltökélt szándékkal siettem haza, majd én megfogom azt, aki a csapadt felállította. Rendesen hazaértem, az első pillantásom a fekete széntartót kereste. De az ott állt a szokott helyén a zöld cserép-kályha mellett a sarokban.

Harmadnap reggel négykor a szokott módon levetkőzve iszkoltam volna befelé, de az ajtó szárnya megakadt valamibe. Lassan toltam magam előtt, amire morgó csúszás hallatszott. Ajtónyitás közben megálltam, de még nem értem be a nyíláson, még egyet taszítottam az ajtón, amire még hangosabb dübörgés hallatszott. Ujra az az

átkozott széntartó! Az apámból feltört a sóhajtó sopánkodás:

— Mi lesz belőled?

Hosszú, zajló esztendő, külföldi kóborlások után egy fagyos téli estén kerültem haza. Anyám könnyezve fogadott, az apámmal csupán kezefogtunk és talán egy pillanattal hosszabban mélyedtünk egymás szemébe.

A rózsásra sült kacsapecsenyé, a hideg szatymazi sillerbor, a ráncosra tőpödött szőlő, amikkel vacsorára traktáltak, a jóllakottság, a hosszú út fáradalma, a sok beszéd eleryesztett. Éjfél felé járt, a szoba levegője meghűvösödött. A tűzre akartam tenni, oda léptem a kályhához, megfogtam a szeneslapátot, de megakadt a tekintetem a széntartón. A régi, horpadt, bádog szenesládán. Percre elgondokozhattam, mert az apám észrevette a tétovázó álldogálásomat ott a tűzhely mellett és rámszólt:

— No, mi az?

— Semmi... sehemmi — ocsudtam fel. Akkor elfutott a hirtelen méreg és dühösen belerúgtam a szenesládába.

A kongó durranásra felugrott az apám.

— Mi történt? — kérdezte elképedve.

A kezemben szorongatott lapáttal a szenesládára böktem.

— Ez itt, ez a vacak...

— Mért haragszol erre az élettelen tárgyra?

— Mert elárult. Mindig elárult.

— Ez itt?

— Ez. Régen, amikor éjszaka kimaradoztam...

— Hja! — vágta el a szavamat az apám és visszaemlékezve, megértően bölintgatott — persze, persze... Ha annakidején úgy éjfél tájban még nem voltál itthon, mindig én állítottam az utadba a szenesládát, hogy reggel felé, amikor te hazavetődsz, belébotolj.

Már meglett ember voltam akkor, mégis lesütöttem a szememet és a bűnbánattól elcsukló hangon, szinte magamnak mondtam:

— Hányszor felébresztettem édesapámat hajnalban!

Az én öreg apám a vállamra tette a kezét.

— Dehogyan ébresztettél fel, fiam. Nem. Én csak akkor aludtam el, amikor te már belerúgtál a szenesládába.

Szerkesztői újszemetek

Névtelen levelekre nem válaszolunk. Levélbeni választásokat nem adhatunk, még abban az esetben sem, ha válaszbélyeges borítékot kapunk.

Kéziratokat, fényképeket nem őrzünk meg és semmi körülmények között sem küldünk vissza

D. S.-né. (2.) Csak azt tanácsolhatjuk, hogy a gyermekeket szigorúbban kellene fogni, persze nem Önnek, hanem az édesapjuknak. Tudniillik az önk esetében nem valószínű, hogy a jelzett összegért el lehetne valamelyik intézetben helyezni a gyermekeket. A kérdés összeget pedig, mint írja, nem tudják megfizetni. Nem tudjuk elképzelni, hogy miért ne lehetne a két kis leányt megfelelő viselkedésre bírni.

Miért szeretem az operát. (6.) Őszintén szólva, nem tartjuk komolynak az ilyesmit. Valóban gyakran előfordul, hogy kislányok beleszeretnek színészekbe, akiket a színpadról, vagy zenészekbe, akiket a dobogóról ismernek. Ebben a szerelemben rendszerint sok a romantika és ez a szerelem kétségkívül elsősorban a művészeknek szól és nem — a férfiak.

Érdeklődő. (10.) Török Sándor fró valóban megvált a Dunaparti Színpadtól, mint azt a „Déliab”-hoz intézett levelében írja, azért, mert a különben kitűnő kabaré iránya megváltozott s mert kabaré igazgatói más irányban óhajtiák vezetni a kis műintézetet, mint ahogy azt eleinte együttesen elhatározták.

Olga. (12.) Normális és egészséges bőrre nem veszélyes sem a meleg, sem a hideg. A mitesszereket nem szabad kinyomni, mert azáltal a bőrt tönkretetheti.

Vidéki asszony. (16.) Kisleányát személyesen kell annak idején beiratni, tehát föltétlenül föl kell jönnie Pestre.

Színházrajongó. (14.) P. A. címe: Tamás ucca 40.

G. Klári, Bp. (10.) Ime itt közöljük a morzsatorta készítését. 20—20 deka lisztet, zsírt, darált mandulát és cukrot elkeverünk, aztán 2 tojással és 1 citrom levével gyúródeszkán jól összegyúrjuk. A tésztát vajazott s morzsával kiszórt tortaformába volt igazgatójának, az Operettszínház jelenlegi gazdasági vezetőjének a felesége.

Fogadás. (20.) Patkós Irma, a „Pozsonyi lakodalom” című operett primadonnája, Sziklai Jenőnek, a szegedi színház volt igazgatójának, az Operettszínház jelenlegi gazdasági vezetőjének a felesége.

Tanácsalán. (22.) Ha már megígérte, akkor feltétlenül találkoznia kell vele. Egyáltalán fo-

gadja meg azt a tanácsot, hogy az ígéretben legyen az ember óvatos, de ha már megígért valamit, akkor azt minden körülmények között meg kell tartania.

Ilonka. (26.) Több jelmezkölcsönző van Pesten. Ott kaphat bármilyen jelmezt bizonyos díj fejében. Természetesen magánszínházaktól is kaphat kölcsönbe jelmezt, ha megvannak az összeköttetései, de ez mindenestre körülményesebb dolog.

A. E. (28.) A rossz emésztés károsan befolyásolja arcbőrének szépségét és éppen azért kell orvosi vizsgálatra van szüksége.

Vidéki. (28.) J. P. járt színiiskolába. Mielőtt a Nemzetihez szerződött volna, a Magyarban, Operettben és Vígyszínházban lépett fel.

Növendék. (30.) A „Déliab” beszámolt a játékszim első előadásáról, amelynek keretében színészek és színésznők olvastak fel a közönségnek. Az első előadásnak olyan sikere volt, hogy az előadásokat rendszeresíteni fogják.

Bánatos asszony. (32.) Mindent meg kellene tennie, csak hogy a válást elkerülje. Azok a hibák, melyeket férjével kapcsolatosan megírt, nem olyan természetűek, amelyeket ne lehetne orvosolni. Szeretettel, gyöngédséggel, türelemmel sok mindent el lehet érni. Mielőtt elhatározó lépésre szánná magát, szívesen is meg kellene gondolnia a dolgokat. Nem is annyira kettőjük érdekében, hanem elsősorban a gyermek miatt.

Déliab hű olvasója. (36.) Sz. R. operaénekes, nőtlen.

Törökvő. (34.) Ha filmet akar írni, akkor fel kell vetnie magát a Színművészeti Kamara filmszakosztályába.

Anyá. (34.) Vegyen gyapjúvoált kislánya ruháskájához, az nem túlvestag és ennél fogva könnyen szmokolható. A gyapjúvoált elég meleg és különféle színekben kapható. Sokkal fontosabb, hogy egy darab izléses legyen, mint divatos.

I. K. (36.) A kockacukor mint táplálék is csak jót tehet a kisfiúnak, mert foszfortartalmú.

Ági. (38.) J. P. A Nemzeti Színház művésznének címe: Budapest, Kékgolyó ucca 10.

Operakedvelő. (40.) A Sevillai borbély Rosina szerepét legutóbb a Magy. kir. Operában Szabó Ilonka játszotta.

Zeneszerző. 30. (4.) Az artista egyesületbe kell magát felvételnie. Akkor aztán kaphat engedélyt.

Előfizetési árak:

1/4 évre 1 pengő 80 fillér, 1/2 évre 3 pengő 60 fillér

Felelős szerkesztő: BIBÓ LAJOS
Felelős kiadó: PAIZS GÉZA

Kiadótulajdonos: TOLNAI NYOMDAI
MŰINTÉZET ÉS KIADÓVÁLLALAT RT.
Budapest, VII, Dohány ucca 12.

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszámai:
14—23—39 és 14—23—50

TÖBB MINT 2000 ELHUNYT ELŐFIZETŐ HOZZÁTARTOZÓJA KAPTA MEG EDDIG LAPVÁLLALATUNK UTJÁN AZ ELŐFIZETÉSSSEL KAPCSOLATOS BIZTOSÍTÁSI ÖSSZEGET. A lapok terjedelmének hatósági korlátozása folytán, az újabb kifizetésekről a fényképtelvételeket és az előfizetők névsorát, helyszüke miatt nem közölhetjük.

A Délibáb humora

Jó kereset

— Nem értem azt a Pa-
vaesnikot. Klárúgták az ál-
lásából, mégis autót és ba-
rátót tart. Miből él ez tu-
lajdonképpen?

— A bizonyítékok hí-
nyából.

Vetélytársnők bevásárolnak — a férjek rovására

A karácsonyi bevásárlás-
ról hazatérőben, a retten-
tően felpakkolt férj panasz-
kodik a feleségének:

— Amália drágám, nem
bírom tovább, rém nehéz,
gyere, üljünk taxiba.

— Micsoda, még te pa-
naskodsz, Aladár? Mit
szóljak én, amikor látom,
hogy a Kulicsákné atléta
férje kétszer annyi csomag
alatt roskadozik?...

Ikrek

— *Retteles ez a Pityu,
napról-napra piszkosabb és a
Dömi olyan tiszta, mint egy
angyal.*

— *Tetszik tudni az azért
van, mert a mama rövidlátó
és egy hete a Dömit kétszer
fürdelt meg naponta.*

A GYOMORSAVAS HAJÓ- TÖRÖTT

— **Halló, kapitány!**
Francia vagy olasz konyha
van a hajón?

Jó recept

— Nos használt a hizó-
kúra a férjének?

— Nagyszerű módszer!
A mellére tetovált faág
valóságos lombos fa lett.

UTOLSÓ DARABIG...

— Mást nem tud mutatni?

— De igen, asszonyom — a nyelvemet!

Önző ajándék

— Rémes gondjaim van-
nak, drágám, nem tudom,
hogy mit vegyek a férjemnek
karácsonyra.

— Tudod mit, szívem,
vegyél neki egy divallapot,
az olcsó és mungyárt meg-
jelölheted, hogy melyik ruha
állna jól neked...

Csinos vagy nem esinos!

— Kérem, főnök úr,
egy hölgy akar önnel be-
szélni.

— Csinos a hölgy?

— Igenis, főnök úr.

Egy félperre mulva dü-
hösen kiront a főnök a
bejelentőhöz: — Maga sze-
renesétlen flótás hiszen ez
a nő a feleségem! Elsején
elmehet!

Rossz jel

A párizsi hölgy megszólít
egy szabadságolt katoná-
tisztelet:

— Kedves hadnagy úr,
azt írja a férjem, hogy
remekül érzi magát a Ma-
ginot-vonalban — mondja,
kérem, biztos, hogy nin-
csenek ott nők?

Olcsó áru

— Egy olcsóbb ernyőt
szeretnék, de a huzata azért
teljesen prima legyen.

— Itt volna egy, kérem,
ezt oda adom féláron.

— Igen? Hát akkor ezt
veszem.

— Csak egy hibája van,
kérem, hogy nem nyílik ki
minden alkalommal.

NŐI HIDEGVÉR

— Lajoskám — van
húsz filléred, hogy se-
gítségedért telefonáljak?

KERESZTREJTVÉNY

A megfejtők között minden héten értékes könyvjutalmakat osztunk ki. Meglejtési határidő dec. 21. Minden borítékra ráírandó: Rejtvénymegfejtés.

Vízszintes sorok:

1. (A nyíl irányával folytatva.) Régi népdal. 12. A név odajegyzése. 13. Testi ellentéte. 14. Komárom-megyei nagyközség a gesztesi járásban. 15. Átkaroló. 16. Kettős mássalhangzó — kiejtve. 17. A csók letéteményese. 19. Arany — franciául. 20. Lipótvárosi zeneegylet. 21. Vissza: keresztül. 22. Tet-szetős. 25. Villanykörte. 27. San . . . , régi nagyszerű operettje volt a Népszínháznak. 28. Háziállat. 29. Söhaj. 30. Itt ringott bölcsőnk. 32. Helyrag. 34. Duplán: kishaba mondja. 35. Arra a helyre. 36. Idegen területmérték. 37. Női név. 39. Hosszú ideig. 41. Megreformált eszperantó. 42. Mérföld — franciául. 44. Én.

Függőleges sorok: 1. (A nyíl irányával folytatva.) Arany János: A walesi bárdok c. balladájának egy ismert sora. 2. Ezt vitte a galamb szájában Noé bárkájába. 3. Csomagolnak bele. 4. Többesszámú személyes névmás. 5. Vissza: régi magyar férfinév. 6. Ingóságok, ingatlanok

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
12							13				
14				15					16		
17			18		19				20		
21			22	23				24			
25		26		27			28			29	
		30					31				
32	33			34			35			36	
37			38		39	40				41	
42				43				44	45		

Beküldendő sorok: vízszintes 1, 30 függőleges 1, 6, és 8

A mult számban közölt rejtvény helyes megfejtése

Vízszintes sorok: 1. Rám se nézett. 11. Párizsi. 12. Eltép. 14. Aka. 15. Azaz. 17. Dívá. 18. Tok. 19. Legelő. 20. Es. 21. Ós (só). 22. Talan. 23. Lido. 25. Pir. 27. Dőrej. 29. Véd. 30. Az ásatás. 33. So. 34. Lakás. 36. A rab. 38. Ul. 39. Fön. 41. Saul. 43. Rátalálás. 47. Lte. 48. Betty Grable.

Függőleges sorok: 1. Rákosi. 2. Árak. 3. Mí. 4. Szaladás. 5. Eszelős. 6. Niagara. 7. Ze (ez). 8. Eldől. 9. Tí (itt). 10. Tévedés. 11. Pató Pál úr. 13. Pasodoble. 16. Zenetanár. 24. Iv. 26. Rak. 28. Jár. 31. Zárat. 32. Sas. 35. A láb.

lefoglalása tartozás fejében. 7. Chamberlainé a leghíresebb mostanában. 8. Nagy úri nő. 9. Személyes névmás. 10. = 15. vízszintes. 11. Magyar kerékpáros szövetség. 18. Kilométer rövidítése. 23. Zenei gyakorlat. 24. Az ő személynéről. 26. Az ilyen idő nedves, hűvös, esős. 31. Hőmérő beosztása. 33. Előkelő. 36. Gyűjtik. 38. Zu dem — összevonva. 40. Észrevételező felkiáltás. 41. Barom húzza. 43. Német tojás. 45. Fokozat. Payper

37. Ball. 39. Fáy. 40. Ölg. 42. Ute. 44. Te. 45. L.T. 46. Sa (as).

Jutalmazott megfejtők névsora

Helyszüke miatt csak a jutalmazottak teljes nevét és a helység kezdőbetűjét közöljük.

A mult számban közölt keresztrejtvény megfejtői közül Józsa Ferencné, Bp., Klárik Imre, U., Lika Mihály, Sz., Zontel József, K., Kiss Jenő, E., Bullter Jánosné, Sz., Dőry Ottó, D., Erdei Iván, Sz., Kallós Béla, Bp., Horváth Imre, D., Sós Mária, Bp., Kazal Imréné, Bp., Hevesi Antalné, H., Matuska János, Bp., Dövényi Klára, Bp., Bakony Dezsóné, Bp., könyvjutalomban részesültek.